

KURIER Wileński

PIĄTEK, 9 KWIETNIA 1993 R.

Nr 67 (12091)

Narada w Sejmie

Wojenny priorytet oświaty

Reforma trwa już trzeci rok. Rzeczywiście, należy przyznać, że nie udało się zrobić. Przede wszystkim należało znaleźć ludzi, którzy by zechcieli przestudiować doświadczenia krajów europejskich i całkiem po nowemu spojrzeć zarówno na problemy kształcenia jak i wychowania. Właśnie to znalazło swe odzwierciedlenie w przedstawionej Sejmowi do omawiania koncepcji oświaty na Litwie. Udało się już ułożyć nowe programy, w ciągu tych trzech lat wydano ponad 200 nowych podręczników, a podstawowa trudność w ich układaniu polega na tym, że po prostu nie ma ich kto napisać. Niestety, nie tylko wiedzy naszym specjalistom od pedagogiki brak, ale przede wszystkim ludzie nie są w stanie pracować bez przyznawania na ten cel urlopów twórczych, a także odpowiedniego wynagrodzenia. Dziś nauczyciel, który przez lata pracował chyba z największym poświęceniem i dzięki pracy którego kraj dorobił się ludzi zdolnych do urzędowania, jest skazany na nędzną pensję. Bo tylko tak można to nazwać, jeżeli gaże nauczycieli dopiero w kwietniu osiągną pułap 8995 litów, a to stanowi połowę przeciętnego wynagrodzenia urzędników

państwowych. I należy przyznać, że suma ta w żaden sposób nie pozwala nauczycielowi korzystać ani z prasy, ani z książek, już nie mówiąc o wycieczkach czy też tzw. źródłach kultury. I dziś, jak się okazuje, 57 proc. nauczycieli pragnie zmienić swój zawód, że szkół odchodzą mężczyźni, coraz większy jest brak nauczycieli języków obcych, mają też dokąd pójść matematycy, a także specjaliści od informatyki. Nigdy się temu zaradzić jedynie kształcąc coraz to nowych specjalistów. A i z tymi jest problem. Republika nasza tego roku ma zaledwie 1 proc. studentów, co jest prawie katastrofą, bo najmniejszy wskaźnik w Europie sięga 2 proc. W dzisiejszej sytuacji pomniejszenia wartości zaledwie 20 proc. absolwentów pragnie podjąć studia, a jeszcze przed rokiem kandydatów było dwa razy więcej. Jakkolwiek wiele młobyliśmy, a na sali rzeczywiście wiele mówiono o duchowości, o wznieście roli pedagoga, jednak bez skutecznego rozwiązania problemów opłacenia pracy nauczycieli nie uda się ani ilościowo, ani jakościowo zmienić stan w oświeceniu. Już tak jest, że nauczyciele w ciągu lat powojennych tylko za „panowania” jednego sekretarza generalnego — Czerlenki mieli naprawdę godną pozycję i właśnie tamte lata były dla szkoły naprawdę pomysłne — do szkół wróciło wielu ludzi ambitnych, sporo chłopaków podjęło studia pedagogiczne. Dziś decydenci od oświaty zarówno w Komitecie sejmowym, jak i Ministerstwie Kultury i Oświaty przyznali, iż zapisany w ustawie o oświacie priorytet spraw szkolnictwa jest fikcją. Ale to stwierdzenie nie rozwiązuje żadnych problemów, może jedynie sprzyjać temu, że wręcz sprawom szkolnictwa poświęci się należyta uwaga. A dziś trzeba by było już 8 mi-

Oświadczenie Rady Bałtyckiej

8 kwietnia z inicjatywy prezydenta Estonii Lenarta Meri o-
publikowane zostało wspólne o-
wiadczenie Rady Bałtyckiej w
sprawie przemieszczenia wojsko-
wych rosyjskich. Podpisali je
przywódcy trzech państw bałtyckich — Lenart Meri, prezydent
Estonii; Anatolij Gorbunow,
przewodniczący Rady Najwyż-
szej Łotwy; Algirdas Brazauskas,
prezydent Litwy.

Oświadczenie głosi: „Aprobu-
jemy plan prezydenta Clintona
w sprawie udzielania pomocy w
budowie domów dla wracających
wojskowych rosyjskich. Całkowicie
zgadzamy się, że program
ten przyczyni się do obniżenia

napiecia zarówno w samej Ro-
sji, jak też między Rosją i jej
sąsiadami. Ponieważ jest to bez-
pośrednio związane z naszymi
krajami, przy tym mamy doświa-
dzenia w budowie domów dla
wojskowych armii sowieckiej
wycofywanych z Europy Wschod-
niej, więc pragniemy zaoferować
naszą wszechstronną po-
moc w realizacji tego programu.
Jesteśmy gotowi spotkać się z
osobistościami oficjalnymi Ame-
ryki i Rosji w dowolnym cza-
sie i dowolnym miejscu, aby o-
mówić, jak moglibyśmy współ-
pracować w realizowaniu tego
planu”.

(ELTA)

Po powrocie z Polski

O sytuacji mniejszości narodowych i składzie delegacji

W bieżącym tygodniu powró-
dla z Polski delegacja Sejmu
RL: przewodniczący grupy sejmowej ds. łączności z Polską
Vytautas Pleckaitis, jej wicepre-
wodzący Medard Czubot oraz
członek rady Everstas Raikulis.
Powołanie z Litwy gościł w War-
szawie, Krakowie na zaproszenie
Waldemara Potczyńskiego, pre-
zesa grupy Unii Międzyparlamen-
tarnej ds. współpracy polsko-
litewskiej. Opowiedzieli oni „Ku-
rziejowi Wileńskiemu” o celu w-
izyty i swych wrażeniach:

Medard Czubot:
— Mielśmy sporo doniosłych
oficjalnych spotkań m.in. z mar-
szalkiem Sejmu RP Wiesławem
Chrzanowskim, marszałkiem Se-
natu Augustem Chełkowskim,
wice marszałkiem Olga Krzyżano-
wską, z przedstawicielami komi-
sji sejmowej ds. mniejszości na-
rodowych. Kwestie współpracy
polsko - litewskiej poruszyliśmy
w Ambasadzie Litewskiej w War-
szawie. Jako poseł, reprezentu-
jący frakcję chrześcijańską - de-
mokratyczną miałem przyjem-

ność spotkać się z kierownict-
wem polskiej chadeki oraz z
posłami z jej ramienia. Zaprosi-
łem grupę przedstawicieli tej
partii na kongres Litewskiej Partii
Chrześcijańsko - Demokraty-
cznej, który się odbędzie w tym
miesiącu.

Gościłmy w Ośrodku Infor-
macji i Kultury m. Wilna w Kra-
kowie. Przyjmowali nas pre-
zydent Krakowa Józef Lassota i
in. osobistości miasta. O stosun-
kach polsko - litewskich rozmawia-
liśmy również z przedstawicie-
lami Konfederacji Polskiej Nie-
podległej, którzy popierają za-
warcie umowy o dobrosąsiedztwie
współpracy między Polską a Lit-
wą. Jednak podczas licznych
spotkań dominował temat sytu-
acji mniejszości narodowych, za-
mieszkałych na Litwie i w Pol-
sce.

W imieniu Sejmu RL wręczy-
łem medale, upamięniające wy-
darzenia 13 stycznia ministrowi
Jackowi Kuroniowi oraz redak-

(Dokończenie na str. 3)

gotowa wycofać wojska, chce podpisać porozumienia

Brukseli o możliwym wstrzymaniu
wyprowadzania wojsk Rosji
z państw bałtyckich. S. Stiepa-
szin odpowiedział, iż ma pełno-
mocnictwa zapewnić, że wojska
Rosji będą wycofane w usta-
lonych terminach.

S. Stiepašzin powiedział też,
że Rosja pragnie podpisać z Lit-
wą te porozumienia, które nie
zostały podpisane we wrześniu
ub. r., ponieważ wówczas Borys
Jelcyn stwierdził, że nie są one
do podpisania.

Na pytanie dziennikarzy, co
oznacza wypowiedzenie niedgdyś
przez niego słowa „odchodzą
zostawaj”, S. Stiepašzin powie-
dzieć, że Rosja i Litwa posiadają
geopolityczne interesy. Mówiąc
o małym na myśli, że odchod-
ząc zostawaj jako partner i
przyjaciel. Jednocześnie powie-
dzieć, że Litwa posiada jako wolnej
strefy ekonomicznej stwierdza-
jąc, że „żadnych pretensji terytorial-
nych do obwodu kaliningradz-
kiego być nie może”.

Józef SZOSTAKOWSKI

(Dokończenie na str. 14)

Doktryna obronna będzie kontynuowana

Wczoraj w Sejmie z dzienni-
karskim spotkał się przewodni-
czący sejmowego komitetu bez-
pieczeństwa narodowego Gediminas
Kirklis. Szeroko przedsta-
wił on pracę komitetu, stwier-
dził, że rozpoczęła się ona na
dobrych faktach — tylko przed
miesiacem. Jak wiadomo, człon-
kowie komitetu reprezentujący
opozycję oskarżali trzech człon-
ków komitetu o to, że współ-
pracowali z tajnymi służbami by-
łego ZSRR i ogłosił, że z tego
powodu biorą udział w pracy
wyłącznie w roli obserwatorów.
Jak poinformował G. Kirklis, o-
brotne oskarżenia deputatów
zwrociło się do sądu w obronie
swojej godności.

G. Kirklis powiedział, że do-
ktryna obronna Litwy będzie
kontynuowana. Stwierdził rów-
nież, że w roku bieżącym wzro-
ści finansowanie z budżetu pa-
ństwa służby ochrony kraju, po-
licji i służb bezpieczeństwa.
Przyznał również, że choć po-
licja posiada informacje, jej dzia-
łania są nieskuteczne, gdyż pra-
wo jest niedoskonałe. Na przy-
kład, świadkowie unikają skła-
dania zeznań, albo je odwołują,
gdyż prawo nie chroni przed ze-
mianą tych, przeciwko komu świ-
adczą.

Powołując się na oświadcze-
nia Rosji mówca powiedział, że
tam w odpowiednim Komitecie
są etaty zastępcy przewodniczą-
cego do walki z zorganizowaną
przestępczością. Aby ci ludzie
byli niepodkupni, ich podsta-
wowe wynagrodzenie jest średnio
10-krotnie wyższe niż wynosi
średnia, nie podlega ono cpo-

datkowanu. Zdaniem G. Kirki-
lisa, minister spraw wewnętrz-
nych Litwy Romasas Valatukas
zainteresował się doświadcze-
niem sąsiedniego kraju.

Przed kilkoma dniami na kon-
ferencji prasowej zorganizowa-
nej przez sejmowy komitet praw
człowieka i obywateli oraz spraw
narodowości poinformowano, że
spośród 6 tysięcy poborowych,
500 żołnierzy zostało zwolnio-
nych do domu ze względu na
zły stan zdrowia, mówiono o
pozasztatowych stosunkach. G.
Kirklis przyznał, że sytuacja
w wojsku nie jest dobra, groma-
dzone jest materiały celem omó-
wienia, ale prasa o tych stosun-
kach — jak powiedział — nie
powinna pisać, bo to „obciąża
pracę komisji poborowych”.
Stwierdził również, że elity poli-
tyczne, biznesu i inteligencji
często czynią starania, aby ich
synowie uniknęli służby w wojsku.

Józef SZOSTAKOWSKI

Uwaga, szanowni Czytelnicy!

W Poczcie Głównej w Wilnie można jeszcze zapre-
nuować „Kurier Wileński” na maj br. Cena prenumeraty z
pocztą 285 litonów.

Kalejdoskop aktualności

W POŁĄDZE I NA CAŁYM WYBRZEŻU NIE BĘDZIE PUSTO

W Połędzie i całej Neryndze domy wczasowe zamierzają zaінaugurować sezon uzdrowiskowy w pierwszych dniach czerwca. Jednakże już teraz pełną parą odbywa się poszukiwanie klientów. Jak mówi dyrektor Laima Czyżewska, zawarto już umowy obejmujące cztery płaie miejskie. 12-dniowe wczasy w dziewięciokondygnacyjnym bloku w tym roku będą kosztowały 18–19 tys., a w domach drewnianych 16–17 tys. talonów, ale jak widać, ceny nie przerażają ludzi.

Wiele umów z chętnymi leczenia się latem na wybrzeżu zawarto również sanatorium „Jurata”.

W obu placówkach wypoczynkowych w tym roku spędzą wakacje również dzieci mieszkańców ze strefy czarnobylskiej.

W WIELKICH MIASTACH — WIELKIE TRUDNOŚCI

Na zwołanej w Szawlach naradzie kierowników dużych miast Litwy omówiono zagadnienia organizacji pracy samorządów. Rozpatrywano problemy stosunków Sejmu, rządu i samorządów, omawiano sytuację kryminalną w wielkich miastach, funkcjonowanie municipalnych środków masowego przekazu. Zdaniami wielu uczestników, gazety powinny być prywatyzowane. Do najważniejszych zadań narady należało skoordynowanie pracy rad miejskich, znalezienie najbardziej optymalnego modelu ich działalności. Przewodniczącą Szawelskiej Rady Miejskiej Alfredas Lankauskas powiedział, że dotyczy nas na Litwie nie są konkretne określone prawa samorządów, ich status. Jego zdaniem, częstokroć przedsiębiorstwa nie podlegające gestii samorządów mają więcej uprawnień niż same samorządy. Jest to sytuacja niemożliwa i niezrozumiała.

PRZEDSIĘBIORCY CHCĄ ŻYC UCZCIWIE I BEZPIECZNIE

To niewielki zaszczyt chwalić się tym, że płacimy podatki, a jeździć płacimy, to nie wiemy, ile i jakie. Nie może to trwać długo, bowiem biznesmeni innych krajów uważają nas za niepewnych. Prócz tego, ciężkie brzemie podatków obciąża innych ludzi, emerytów. Trzeba stworzyć wyraźny, wyważony system podatkowy. I stworzymy go — mówili przedsiębiorcy na pierwszym posiedzeniu kolegium Aliansu Prywatnego Kapitału Litwy. Postanowiono porozumieć się z grupą specjalistów, aby opracowali projekt systemu podatkowego, który można byłoby przedłożyć rządowi i Sejmowi.

Dla przedsiębiorców jest aktualna również ochrona własności. To jedno z najważniejszych zagadnień, które zmusiło około 40 stowarzyszeń prywatnej przedsiębiorczości i 20 niestowarzyszonych przedsiębiorców do połączenia się w Alians, poszukiwania przeciwwagi wobec wybuchowych sił reketu.

ZATRZYMANO PRZESTĘPCĘ KRETYNDZKIEGO, KTÓRY STRZELAŁ „KWAŚEM SIARKOWYM”

Jak poinformowano w Departamencie Policji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych 8 kwietnia rano w Kretyndzie zatrzymano mężczyznę, który przez kilka lat terroryzował ludzi, potajemnie rozpryskując na ich odzież kwas siarkowy. Jest to mieszkaniec Kretyni, 38-letni robotnik. Zarejestrowano kilkudziesięciu poszkodowanych. Jak poinformowano w Departamencie Policji, w ustaleniu tożsamości przestępcy bardzo pomogło społeczeństwo.

JEZIORO W DZIERŻAWIE

Komitet Ochrony Przyrody Sejmu rozpatrywał projekt dzierzawienia jezior Litwy. W naszym kraju jeziora zajmują 87 tys. ha. Jedne są rybne, łatwo do nich dojechać asfaltowanymi drogami, inne natomiast zarastające, trudno dostępne.

Dłatego Departament Ochrony Środowiska i samorządy tereno- nie mogą się dogadać, kto ma większe uprawnienia do wydawania ich w dzierżawę, do jakiego resortu i które jeziora powinny należeć. Prócz tego, Towarzystwo Myśliwych i Rybaków, które w ciągu kilku dziesięcioleci zajmowało się rozmar- nianiem ryb, inwestowało duże środki, również nie chce być pokrzywdzone, spodziewa się ulg. Ale dotychczas nie zatwierdzo- no żadnych taryf dzierżawy, jest wiele innych niejasności. Ważne jest, aby oddając jeziora w dzierżawę nie naruszyć czystości ich wód.

DYWERSJA CZY KRADZIEŻ?

Na kolejowym wiadukcie w Kirtimai dokonano kradzieży, którą można porównać do dywersji gospodarczej. Z dwóch końców obciąża zawierające miedziane przewody cztery kable 120-metro- wej długości. W centralnej dyspozycji w czas zauważono to uszkodzenie — nie można było regulować ruchu pociągów jadą- cych w kierunku Białorusi. Dopiero po kilku godzinach zamie- niono kable i pociągi ruszyły. Wiele metalowych tablic oraz sztyldów znikło ze stołecznych gmachów, a przedwcześnie z domu przy ul. Waizganto 9 skradziono pamiątkową tablicę ku cze- ri rzeźbiarza Juozasa Mikėnasa, wykonana bowiem była z brązu.

PANSTWO BĘDZIE WSPIERAŁO NIELETNICH I STARCÓW

Rząd Litwy zaaprobował wniosek Ministerstwa Opieki Spo- łecznej w sprawie udzielania pomocy dzieciom znajdującym się w trudnych warunkach i przyjął uchwałę w sprawie przyznawa- nia tymczasowych zasiłków nieletnim w tych przypadkach, gdy rodzice nie mogą płacić alimentów.

Osoby, utrzymujące nieletnie dzieci i nie otrzymujące przysa- dzonych alimentów oraz środków, by pokryć dodatkowe wydatki na utrzymanie dzieci, mają prawo do tymczasowego zasiłku dla tych dzieci i środków na pokrycie dodatkowych wydatków na ich utrzymanie, związanych z wyjątkowymi okolicznościami (choroba, kalectwo itp.). Tymczasowy zasiłek i środki na pokry- cie dodatkowych wydatków są przyznawane, jeżeli nie wyko- nuje się wyroku sądu w sprawie ściągania alimentów i dodatko- wych wydatków od osób, które powinny je płacić, gdy osoby te są ścigane lub uznane za zagnione bez wiedzy, jak też, gdy nie mają zarobków, z których można byłoby ściągnąć minimalne alimenty, są aresztowane, odbywają karę, są uznane za bezrobot- nych, lecz są przez dłuższy czas. Przewidziano również inne przypadki przyznawania tymczasowych zasiłków.

Zaprobowano również projekt Ministerstwa Opieki Społecznej w sprawie dalszego doskonalenia systemu niektórych ulg. Po osiągnięciu wieku 80 lat starzy ludzie będą mieli prawo korzy- stania z ulg, jakie przysługują inwalidom II grupy. Prócz tego z rządowej rezerwy środków przeznacza się 40 mln talonów na kompensowanie wydatków tych inwalidów, którzy koniecznie muszą nabyć specjalnie dostosowane środki transportu samocho- dowego.

Na podstawie doniesień agencji informacyjnych, prasy i radia przygotowała Jadwiga PODMOSTKO

O HIPERINFLACJI W ROSJI

MOSKWA (ITAR—TASS—ELTA). Wicepremier Rosji Bo- rysa Fiodorow jest przekonany, że w warunkach 2500-procento- wej rocznej inflacji w Rosji bu- dżet kraju w ciągu pół roku u- padnie. Obecnie największym kłopotem gospodarki jest infla- cja i 75 proc. powodzenia w zwalczaniu jej zależy od Ban- ku Centralnego.

Jego zdaniem, Bank Centralny wspólnie z najbardziej wywo- ywymi bankami komercyjnymi jest właśnie tym ośrodkiem po- przez który tylko można zrea- lizować teraz ostrą antyinflacyjną politykę pieniężną i kredytową. Inflacja ciągle zapędza nas do



śpiegając zaulką, im szybsze jest jej tempo, tym większa jest je- ją luka między potrzebami i możliwościami budżetu. Prowo- dząc spadek produkcji obniża o- na dochody państwa, ale podno- sząc ceny wymaga od państwa coraz większych wydatków socja- lnych dla mieszkańców. Bez przełamania tego zaczerpniętego koła nie uda się wybrnąć z kryzysu, oświadczył Fiodorow.

KONSULATY ROSJI W KRAJACH BAŁTYCKICH

MOSKWA (ITAR — TASS — ELTA). Rosja otwiera swe konsu- latory generalne w Kłajpedzie (Li- twa), Liepai (Łotwa), Narwie (Es- tonia) i konsulat w Daugawpil- sie (Łotwa). Rozporządzenie, któ-

re podpisał przewodniczący Ra- dy Ministrów Federacji Rosyj- skiej Wiktor Czeromyrdin, usta- la, że w każdej z tych placów- k będzie 3 pracowników dy- plomatycznych i 5 technicznych.

„DISCOVERY” WRESZCIE WYSTARTOWAŁ

Przylądek Canaveral, Floryda (Reuter — AFP — ELTA). We czwartek o godzinie 1,29 w no- cy amerykański wahadłowiec kosmiczny „Discovery” wystar- tował zgodnie z przewidzianym rozkładem.

„Discovery” wystartował z pięcioma astronautami na po- kładzie po dwóch dniach od pierwszej próby startu, wstrzy-

manego z przyczyn technicznych na 11 sekund przed nim.

Wśród astronautów jest też pierwsza kobieta pochodzenia hiszpańskiego. W ciągu 8 dni będą oni badali oddziaływanie Słońca na atmosferę, jak też wpływy zanieczyszczeń na warst- wę ozonu, zgodnie z progra- mem Atlas-2 (Atmospheric la- boratory for Science and Ap- plications).

Z Polski

DZIWNE STOSUNKI POLSKI I USA

WARSZAWA (kor. ELTA A. Degutis). Szeł kancelarii prezy- denta Polski Mieczysław Wacho- wski zakomunikował, że w po- łowie kwietnia prezydent Polski Lech Wałęsa złoży krótką wizytę w USA, gdzie spotka się z prezydentem kraju, weźmie udział w ceremonii otwarcia mu- zeum holokaustu. Jednocześnie „Życie Warszawy”, pisze, iż rzecznik Białego Domu nie potwierdził tej informacji Belwe- ru i oświadczył, że decyzja je- szcze nie została podjęta.

Ta sama gazeta w informacji swego korespondenta z Wa- szyngtonu „Czyżby USA odsu- nęła Polskę na drugi plan?” stwierdza, że „wizyta 16 wply- wowych kongresmanów USA w Polsce została odwołana z powo- du przewlekłej debaty komisji budżetowej, jednakże już nastę- pnego dnia, nie zatrzymując się w Warszawie, udali się oni do Kijowa i Moskwy, gdzie spotka- ją się z Leonidem Krawczukiem

i Borysem Jelcynem. Tymcza- sem nie planuje się wizyty członków Kongresu w Polsce. Nie wyjaśniona jest jeszcze ro- wnież sprawa wizyty prezyden- ta Polski w USA. Nie potwier- dza się również planowanej wcześniej podróży wiceprezy- denta USA do stolicy Polski ce- lem wzięcia udziału w obcho- dach 50-lecia powstania w Get- cie Warszawskim”.

OFIARY STALINIZMU W POLSCE

WARSZAWA (kor. ELTA A. Degutis). W latach 1944–1956 w więzieniach i obozach Polski zgi- nęło 20,428 osób — taką liczbę ofiar ustalił pracownicy Głównego Zarządu Penitencjarnego kraju po przestudiowaniu za- chowanych ówczesnych doku- mentów archiwalnych. Listę ofiar wręcono ministrowi sprawiedli- wości Polski.

Zdaniem komisji, lista bynaj- mniej nie jest wyczerpana, po- nieważ całą dokumentację zna- leziono tylko w obozie w Jawo- rnie. Tylko tu zamordowano prawie 7 tys. osób. W doku- mentach więziennych lekarze nie podali przyczyn zgonów, W

SPORT

AC MILAN W FINALE

Minionej środy odbyła się ko- lejna runda rozgrywek w piłkar- skim Pucharze Europy. Jej szczegó- ły przedstawiają się następu- jąco: CSKA — FC Brugge — 1:2, „Olympique” Marsylia — „Glasgow Rangers” — 1:1, PSV Einhoven — FC Porto — 0:1, IFK Goeteborg — AC Milan — 0:1.

Po tych spotkaniach, przed ostatnią kolejką w grupach pół- finałowych w grupie „A” na prowadzeniu z dorobkiem 7 pkt plasują się jedenaściki „Olym- pique” i „Glasgow Rangers”. O przystąpieniu piętuszków będą walczyli natomiast zespoły w grupie „B”, albowiem piłkarze AC Milan odnieśli 5 zwycię- stwo w tył spotkaniach nieza- leżnie od wyniku w ostatniej kolejce awansowali do finału Pucharu Europy.

W spotkaniu Pucharu Zdoby- wców Pucharów moskiewski „Spartak” na własnym boisku pokonał „Royal” Antwerpia — 1:0.

NIESTETY, PRZEGRANA

Reprezentacja Litwy w piłce ręcznej mężczyzn doznała dru- giej z kolei porażki w elimina- cjach mistrzostw Europy, ulega- jąc na wyjeździe narodowej „siódemce” Węgier — 17:28.

St. trener reprezentacji A. Skarbalis po tym meczu powie- dział, że jego podopiecznym be- zwsparcia kolegów, grających aktualnie w klubach zagranicz- nych, naprawdę trudno jest ry- walizować na równi z zespołami, które mają znacznie więcej do- świadczenia w podobnych roz- grywkach.

W ogóle problem występu sześciorosniowców i sześcioros- niowców Litwy w klubach zagra- nicznych jest naprawdę aktualny, gdyż dzisiaj poza granicami (w Austrii, Bułgarii, Słowacji, Szwecji, Niemczech) gra około 30 najlepszych w tej dyscyplinie nad Niemnem. Nic więc dziwnego, że Federacja Piłki Ręcznej Litwy podjęła ostatnio decyzję zabraniającą wyjeżdżać za gra- nicę zawodnikom i zawodnic- kom, którzy nie przekroczyli 26 roku życia.

ZNOWU JEDNOWAŁDZA

Po 22 kolejkach w piłkarskiej ekstraklasie Polski prowadził

Krótko

NOWY JORK. Clinton, prezy- denta USA, na w Warszawie, w Rosji dla obywateli, środki dla obywateli, rzeń okrożeń pod- i Rosji, mowa, swym okrożeń, nie zbliżyła się, i toż, Chicago, nolały osobisto- zapewne „gruszo- ulegnie jeden z ramów i najwię- rzonej przeciwko kowej Sowieckim, przeciwko Rosji”.

ONZ. Sekretarz organizacji Narodów, nych Boutros Boutros- wiadczą, że jest, pokój, przybrały, jakie nadoło radio, ciwko jego specjal- cze w Angoli, Mat- jak też z powodu, prawienia się z nią, czeniu, które w- wnika administracji, tai we środe, diano- go rzecznik, oficjal- mówi się, mając na 12 kwietnia w Ab- ną wznowienie bez- gój, gację, rząd, kraj, na których będzie, pr- la Ensi, po grozi, tr- wythumaczyć, takie, w- (ITAR—TASS—

70 proc. dokumentów, no: „śmierć natural- podaje się również, ta- czynny zgonów — „aw- żłica”, „czernucha”, „m-

ŚWIATOWA WYSTAWA FILATELISTY „POLSKA-97”

WARSZAWA (kor. ELTA A. Degutis). 7 kwietnia w Warszawie nastąpiło otwarcie wystawy filatelistycznej „Polska-97”. Uczestniczy w niej 95 kraj-

Wystawie patronuje Lech Wałęsa. Honorowy- kami komitetu organiz- są premier Polski Ham- cka i prymas kardyna- Glomp.

Zdaniem organizato- stawy, w Poznaniu od- prawdziwie święto filat- Można tu się zapozna- mentami kolekcji mazo- ctych, królów, egipt- Elżbiety II, pierwszy- nie znaczniki pocztow- danymi w 1840 roku, mi znaczków pocztow- Monaka Rainiera i pre- czącego Międzynarod- mietu Olimpijskiego, Z- tonio Samarancha.

dużyny pomastyczn- i warszawskiej „Leg- po 31 pkt. Co prawda w- leje nie odbyło się g- łożdźkich drużyn „Wid- ŁKS. Rozegrano je w- środy, a „Widzew” wy- — 2:0, obydwa zespo- beli, gromadząc za me- pki.

Minionej środy odbył- się pierwszy półfinałowy- piłkarskiego Pucha- „Śląsk” Wrocław zmie- drużyną choszczo- „Ruch” — 1:1, a g- gła GKS Katowice — 1-2.

Rewanżowe mecze od- 24 kwietnia.

KRABBE WACŁAW. Najwyższa kobie- dwukrotna mistrzyni m- mka K. Krabbe wygra- startu w tegorocznych- tycznych mistrzostw- w Stuttgarcie, a naj- bniej pobiegła 200 m.

W roku ubiegłym K- stosowana na czoł- skwałifikowana na czo- Potem jednak karę do- Ten akurat nie prze- przed 13 sierpnia, na- wypadnie stanąć na- walczą o kolejeje, w-

Z KOLEJNEJ — CZY OSTATNIEJ SESJI

I dlatego ostatnia sesyjowa Rady Miejskiej rozpoczęła się, jak zwykle, od spraw codziennych, które nurtują miasto, a tym, że muszą je obecnie rozwiązywać nowo wybrani przewodniczący Rady Valentinas Lapalas oraz mer Vytautas Jaulaitis.

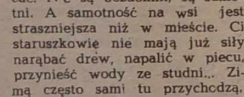
Helena GŁADKOWSKA

(Dokończenie ze str. 1)

Vytautas Plekaitis
— Zauważyliśmy, że teraz większą uwagę stosunkom litewsko - polskim udzielał opozycyjne w Sejmie Polski siły polityczne, zwłaszcza Konfederacja Polski Niepodległej. Czyście to, że jeden z przedstawicieli tej siły, bezkompromisowo walczącej przeciwko komunizmowi, kieruje grupą ds. współpracy Polski z Litwą.

Zdaniem naszej delegacji, sy-

Rozmawiała
Jadwiga BIELAWSKA



Przy pożegnaniu życzyliśmy medykom wytrwałości, a pacjentom szybkiego wyzdrowienia i powrotu na Święta Wielkanocne do domów. Niektórzy uśmiechali się dziękując, część jednak na te słowa spochmurnała. To ci, na których nikt nie czeka...

Lucyna DOWDO

Fot. W. Charin



Zapomniani rodacy

2. Wielkie Giedrojczie

Jechałam po ziemi małackiej, a właściwie — giedrojckiej. Bo z dawną Małatą — nieznaczną miejscinę — przesłaniały się chwałą Giedrojczie. Terytorium to u schyłku XIII wieku stanowiło udzielną księstwo, którego władcy najpewniej pochodzili z tej samej rodziny, co wielki książę Trojden. Ziemię „Knyasów Giedrojczych” ciągnęły się od Wilni do Dźwiny.

W imiennej posiadłości książów król Władysław Jagiełło wzniósł w 1387 roku drewniany kościół. Była to, podobnie jak w Niemenczynie, jedna z pierwszych katolickich świątyń na Litwie.

Giedrojczie są ojcowąną błogosławioną Michała Giedrojcia, zakonnika Kanoników Regularnych od Pokuty. Urodził się on w 1420 roku. Był wnukiem poganina. A w pokoleniu jego ojca łączono jeszcze imiona pogańskie z nowo nadanymi na chrzcie. Z tym, że imię pogańskie używane było prawie zawsze jako pierwsze, co wskazywało na ówczesne preferencje w okolicach Wilna. Jest więc Giedroyc — obok dużo młodszego Kazimierza Jagiełłowicza — jednym z pierwszych osobowości tej miary, których wywoda rdzenna Litwa, a uformował Kradków.

W latach 20 naszego stulecia przez Giedrojczie ciągnęła się linia demarkacyjna. Miasteczko było już jednak pod władzą litewską.

Autobus zatrzymał się przy kościele — budowli, z grubszą przypominającą wileńską Katedrę. Tu krzyżowały się drogi. Na ich poboczach przycupnęły stare wiejskie domy. Takież niepokojące budynki były składowe. Jeden z artykułami przemysłowymi, drugi — ze spożywczych. Już na pierwszy rzut oka było widać, że Giedrojczie nie są tak zadbane jak Małaty.

Wstąpiłam do jednego ze sklepów. Ogrzewany dwoma piecami, prawie pusty i szary. Zresztą jak wszędzie w pomniejszych miasteczkach dzisiejszej Litwy. Raptownie usłyszałam polską mowę. To dwie starsze kobiety. Jedna — wyundulowana, wyglądająca na miejską damę. Druga ubrana po wilejsku w wafłowie i wojskach.

— Dzień dobry! — zaczęłam.

— Dzień dobry! — odparły wezłoto. — A do kogo tu pani przyjechała?

— Po prostu chcę napisać o Giedrojcach. Słyszę, że panie tak ładnie po polsku rozmawiają...

— Gdzie tam ładnie! Tak to u nas wszyscy potrafili! Mnie tatka kiedyś prawdziwie poprawnej mowy uczył — opowiadała dama. — Tatka był Polakiem. A mama — Litwiną. Na początku nie mogli ze sobą się porozumieć... A, jaka już teraz ta moja mowa polska!

— Ja po polsku bez kłajdów mówię — wtrącała sąsiadka. — Ojcowie byli Polakami. Pomarli. A my teraz wymieszane. I nieraz nie wiadomo, co w sercu. Bo i Polska, i Litwa droga. Po polsku to już my często wstydźmy się rozmawiać.

— Wstydziecie się? Dlaczego? — Wyśmiałam nas — rzuciła dama. —

Litwini wyśmiał. Teraz polski w Giedrojcach niemodny.

Wiatr, jakoby jesienny, pędził ponure kłębiaste chmury. Zaczynała się mżawka. Po śliskiej szosie wolno posuwałam się w kierunku szkoły. Miałam tam umówione spotkanie z miejscową krajoznawczynią. Myślałam o kobietach w sklepie.

Przypominałam sobie rozmowę z pewną Litwiną, która przed laty jechała tu pracować. „Dokąd ty wyruszasz, dziecko? — próbował powstrzymać ją wtedy ojciec. — Przecież tam już wszyscy mówią po polsku! Jak ty sobie poradzisz...” — Córka się zawzięła i przyjechała. I nie czuła wyobcowania. „Tu każdy na moje «laba diena» odpowiadał tak samo...” Lęk określał się nieznajomością rzeczy?

W szkole na mnie czekano. Dyrektorka Vilė Petkunienė i nauczycielka, a jednocześnie krajoznawczyni Aldona Leišytė były bardzo miłe i gościnne. Na każde moje pytanie miały wyczerpującą odpowiedź. Jeśli czuły się mniej kompetentne, zasięgały informacji przez telefon.

Dzisiejsze Giedrojczie są ośrodkiem gminy. Są tu sklepy, apteka, przychodnia lekarska, zarząd leśnictwa, mleczarnia, litewska szkoła średnia. Oprócz starych domów są też nowe, tzw. altyuskie. Przed paru laty był tu bogaty sołchoz i kierownictwo dbało o ludzi. Teraz ziemię oddano dla spółek. 165 gospodarzy w gminie uprawia po 10 hektarów. Pozostali wzięli zaledwie po trzy. Wszyscy wokół chowają po 1–2 krowy. Opłaca się oddawać mleko do zlewni. Głównie giedrojcyc mieszkający są zamożni? „Nie tak jak gospodarze ze Żmudzi, ale bardziej niż, dla przykładu, z pobliskich Dubinek”.

Według spisu, najwięcej w giedrojckiej gminie mieszka Litwinów. Polaków niewiele ponad sto. Podobnie — w samym miasteczku, które liczy 1800 mieszkańców. Jest tu 9 prenumeratorów „Kuriera Wileńskiego”. Dziewięćseto polskich dzieci uczęszcza do ponad 200-osobowej szkoły.

W dokumentach mają wpisaną polską narodowość, ale przecież nie rozmawiają po polsku — opowiada dyrektorka. — Ta ich mowa — to taki miejscowy dialekt.

— Teraz popularne są kontakty z innymi szkołami. Zagranicznymi często — mówię. — Mam adres pewnej szkoły z Polski, która chciałaby współpracować z litewską.

— Z przyjemnością — miło uśmiecha się dyrektorka — ale my przecież nie znamy języka! — To mówię, podchodzi do szafy i wyciąga stamtąd pamiątkowy puchar. — Gościłiśmy przed pięć laty delegację z Polski. Zostawiła nam ten puchar. Ale nawet nie wiem dokładnie co to pisze.

— Nauczycielom z Moletai — nauczyciele z Orzysza — czytają. Po czym pytam inaczej: Giedrojcia są czym uczy dzieci tradycyjnych na Litwie języków obcych — rosyjskiego i niemieckiego?

— Tak. Uczniowie będą musieli mieć do czynienia i z Rosjanami, i z

Niemcami. Jesteśmy tego świadomi. Poza tym fakultatywnie jest angielski. Na prośbę rodziców.

Nauczycielka Aldona Leišytė oprowadza mnie po szkole. Jesteśmy w muzeum. Zdjęcia, dokumenty, pamiątki. Zebrana tu historia nie tylko szkoły, lecz całego miasteczka. Można szczerze pozazdrościć.

Dużo jest o Antanasie Jaroševičiusie, tutejszym artyście-malarzu. Jego imieniem n.b. nazwana jest szkoła. Różne ciekawe zdjęcia. Np., pamiątkowej tablicy z kościoła. „Tu leży serce J.O. księcia Józefa Giedrojcia, biskupa żmudzkiego, który żył przestał w r. 1834, julij, dnia 5, mając lat od urodzenia 84, biskupstwa 52 i kapłaństwa 60”.

Książka Matasa Valeiki „25 lat w Kraju Wileńskim” (1934 r. wyd. Kau-nas). Przeglądam ją. Coś niecoś notuję.

...Do 1914 roku w Giedrojcach były ruskie czasy — pisze autor. Następnie wspomina pierwsze dni swego pobytu. Chodzi on po Giedrojcach i próbuje rozmawiać z ludźmi po litewsku. Do kogokolwiek się zwróci, słyszy „nie rozumiem”. Msze wtedy były tu po polsku i litewsku. „Ale jasne było, że wkrótce litewskich zabraknie, bo szlachta prowadziła agitację przez księży i polskie szkoły”. Nie opadał były wówczas dwie szkoły. W „Didžiadvarys i Juodiskiai”. Matas Valeika wspomina, jak chodził do przystawki i namawiał go zamknąć „te polskie gniazda”. Przy kościele nie było litewskiego chóru ani zakrystiana. Modlono się w zasadzie z polskich książeczek do nabożeństwa. Autor stara się więc o litewskie. Wspomina również, jak przychodzili do niego na rozmowę „dżentelmeni Jeleński i Jacyna”. Siedzieli długo, podziwiali przystępnego litwomana, a potem go swoim stawiali za przykład...

— Na mój gust to ta książka nie najlepsza — wtrąca p. Aldona. — Za bardzo ten Valeika chwali się. Jakoby tylko on prowadził miasteczko do litewkości. Przecież byli też księża... — po czym następuje seria patriotycznych litewskich akcentów. Zdjęcia i opowieści. Najwięcej o latach 20.

1 czerwca 1991 roku szkołę odwiedził Michał Giedroyc, ekonomista, historyk i profesor uniwersytetu w Oxfordzie. Gościł pół dnia, interesował się genealogią swojej rodziny. Zostawił wpis w muzealnej księdze. Po angielsku dziękuje za serdeczne przyjęcie. Litewskiego nie zna.



Świetnie natomiast — polski. Świadczą o tym też jego listy do Wandy Giedryte, poetki i mistrzyni ludowej. Poetka oddała je do muzeum.

...Zawsze cieszę się z kontaktów w łonie mojej szerokiej rodziny (a raczej klanu!), a przecież pradziad nosił nazwisko Giedroyc! Ciekaw jestem, jak — i dlaczego — Zygmunt uprosił to na Giedrys, zamiast przyjętej wersji litewskiej Giedraitis (...). Gratuluje osiągnięć artystycznych i literackich (...). Co do piosenek: czy są one specyficznie litewskie? (...) Cieszę się, że utrzymuje pani kontakty ze szkołą w Giedraicai, gdzie tak serdecznie mnie przyjmowano (...)

Pogoda jest pieska. Zbliża się zmierzch. Jeszcze musimy obejrzeć giedrojczy pomnik, wstąpić na cmentarz.

Pomnik znajduje się w samym centrum miasteczka. Wysoki tak prawie, jak otaczające go lipy. Cementowy. Pomalowany na czerwono. Stał tu w 1932 roku. Według projektu słynnego w Giedrojcach Antanasa Jaroševičiusa. Pomnik żołnierzy poległych za wolność Litwy w wojnie pod Giedrojciami w 1920 roku. Autentyczny, przetrwał do naszych dni. „Bo

NA ZDJĘCIACH: przyroda giedrojckiej ziemi; pomnik z okazji 606 rocznicy istnienia chrześcijaństwa Giedroyc; kościół w miasteczku; wejście na stary cmentarz; pomnik żołnierzy poległych w latach 20 w walce o wolność Litwy.

Fot. Bronisława Kondratowicz



USTAWA REPUBLIKI LITEWSKIEJ O Sądzie Konstytucyjnym

Rozdział I. Status Sądu Konstytucyjnego

Art. 1. Sąd Konstytucyjny — Instytucja

Sąd Konstytucyjny Republiki Litewskiej jest organem państwowym, który ma prawo przysięgi, rozstrzygać w ustalonym trybie sprawy, w tym przysięgi przez Sejm akty prawne, w tym ustawy, jak też czy akty prawne, które są sprzeczne z Konstytucją Republiki i nie są sprzeczne z ustawami.

Sąd Konstytucyjny jest sądem samodzielnym, który sprawuje władzę sądowniczą w trybie ustalonym przez Konstytucję Republiki Litewskiej i niniejszą ustawę.

Art. 2. Ustawy o Sądzie Konstytucyjnym

Ustawy, pełnomocnictwa i tryb pracy ustawodawstwa Republiki Litewskiej i niniejsza ustawa.

Art. 3. Regulamin Sądu Konstytucyjnego

Regulamin wewnętrzny Sądu Konstytucyjnego, zasady postępowania zawodowego, struktura aparatu, biurowość i inne sprawy regulaminu Sądu Konstytucyjnego, który zatwierdza Sąd Konstytucyjny.

Art. 4. Skład i tryb powoływania Sądu Konstytucyjnego

Sąd Konstytucyjny składa się z 9 sędziów, mianowanych na 9 lat i tylko na jedną kadencję.

Sąd Konstytucyjny jest odnawiany co trzy kadencje. Sędziów Sądu Konstytucyjnego przynajmniej połowę, a co najmniej połowę, mianuje w równym liczbie spośród kandydatów zgłaszających Prezydent Republiki, Sejm i Komisja Państwa i Prawa.

Po upływie czasu pełnomocnictwa sędziów pełnią swe obowiązki dopóty, aż zostaną mianowani nowi.

Przewodniczącego Sądu Konstytucyjnego mianuje Sejm na okres 9 lat i tylko na jedną kadencję.

Art. 5. Kandydaci na sędziów Sądu Konstytucyjnego

Sędziów Sądu Konstytucyjnego może być kandydatem obywatel Republiki Litewskiej, który ma prawo wyborcze, wykształcenie wyższe, nie mniej niż 10-letni staż w zawodzie prawniczym lub naukowo-pedagogicznym w dziedzinie prawa.

Kandydaci na sędziów Sądu Konstytucyjnego przed rozpatrzeniem w Sejmie są w Sejmie.

Przedstawienie kandydatów sędziów Sejmowi Komisja Państwa i Prawa i potem po głosowaniu Sejm o swym wniosku.

Rozdział II. Status sędziów Sądu Konstytucyjnego

Art. 6. Wymagania stawiane sędziom

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem innych stanowisk państwowych, w tym nominacji, pracodawcy, handlowych lub innych przychodów z przedsiębiorstw z wyjątkiem otrzymywania żadnych innych przychodów z działalności pedagogicznej.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Art. 7. Przynależność sędziów Sądu Konstytucyjnego

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być kandydatem do działalności politycznej, w tym do przedstawicielstwa żadnych przedsiębiorstw, instytucji, organizacji politycznych.

Przysięga pozwala się również bez ostatniego zdania.

Przysięga odbiera przewodniczący Sejmu na posiedzeniu Sejmu.

Przysięga przyjmuje się przestrzegając tych zasad, które są ustalone dla procedury składania przysięgi przez członków Sejmu.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego, który nie złożył przysięgi w trybie ustalonym przez ustawę albo złożył przysięgę z zastrzeżeniem, traci pełnomocnictwa sędziowskie. W sprawie tej Sejm podejmuje uchwałę.

Art. 8. Nietetykalność sędziów Sądu Konstytucyjnego

Osoba sędziowskiego Sądu Konstytucyjnego jest nietetykalna.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego bez zgody Sądu Konstytucyjnego nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej, aresztowany, nie może być w inny sposób ograniczona jego wolność. Kwestię dotyczącą zgody na pociągnięcie sędziowskiego Sądu Konstytucyjnego do odpowiedzialności karnej rozpatruje się na podstawie wniosku prokuratora generalnego.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego zatrzymani lub doprowadzani do instytucji odpowiedzialności bez dokumentów osobistych, musi być zwolniony bezzwłocznie po ustaleniu jego tożsamości.

Wkroczenie do pomieszczenia mieszkalnego lub służbowego sędziowskiego Sądu Konstytucyjnego, przeprowadzanie lustracji, rewizji lub zatrzymania, jak też lustracji lub rewizji osobistej tam lub w jego samochodzie osobistym lub służbowym albo w innym środku lokomocji osobistej, przegladanie lub zatrzymanie należących do niego przedmiotów lub dokumentów jest dozwolone wyłącznie wtedy, gdy w ustalonym trybie wobec sędziowskiego Sądu Konstytucyjnego wszczęto sprawę karną.

Sprawę karną, w której oskarżony jest Sędziów Sądu Konstytucyjnego, rozpatruje Sąd Najwyższy. Sędziów Sądu Konstytucyjnego za przewinienie lub głosowanie w Sądzie Konstytucyjnym nie może być prześladowany. Pełnomocnictwa i prawa Sądu Konstytucyjnego i jego sędziów nie mogą być ograniczone w razie ogłoszenia wojny lub stanu nadzwyczajnego.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo uczestniczyć w posiedzeniach Sądu Konstytucyjnego z prawem głosu decydującym, zapoznawać się z całym materiałem i dokumentami przedstawianymi na posiedzeniu, korzystać z innych uprawnień ustalonych w niniejszej ustawie.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego wnosi kwestię do rozpatrzenia na posiedzeniu Sądu Konstytucyjnego i przygotowuje powierzone mu sprawy.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie ma prawa publicznego wyrażania swej opinii co do istoty kwestii, która jest rozpatrywana lub przysięga do rozpatrzenia w Sądzie Konstytucyjnym.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Sędziów Sądu Konstytucyjnego ma prawo żądać od wszystkich instytucji państwowych i ich osób urzędowych, instytucji samorządu terenowego i ich osób urzędowych, przedsiębiorstw, instytucji, organizacji państwowych i innych, stowarzyszeń obywateli wszelkich dokumentów i informacji, związanych z kwestią przygotowywaną na posiedzenie Sądu, jak też otrzymywać wyjaśnienia osób urzędowych w rozpatrywanych kwestiach. Sędziów ma również prawo wezwać i przesłuchiwać świadków, ekspertów, korzystać z konsultacji specjalistów, zlecać przeprowadzanie sprawdzeń, kierować interpellacją.

Konstytucyjnego zostały przywrócone od tego dnia, gdy faktycznie przystępuje do pełnienia swych obowiązków, powiadając o tym w oświadczeniu przewodniczącego Sądu Konstytucyjnego.

Art. 11. Przerwanie pełnomocnictwa sędziowskiego Sądu Konstytucyjnego

Pełnomocnictwa sędziowskiego Sądu Konstytucyjnego ustają, gdy:

- 1) wyczerpuje się okres pełnomocnictwa;
- 2) on umiera;
- 3) podaje się on do dymisji;
- 4) nie może pełnić swych obowiązków z powodu stanu zdrowia, tj. w ciągu roku sędziów choruje więcej niż 4 miesiące albo zapada na nieuleczalną lub inną długotrwałą chorobę, przeszkadzającą mu pełnić swe obowiązki;
- 5) Sejm odwołuje go z urzędu w trybie procesu oskarżycielskiego.

W przypadku ustalonym w punkcie 3 niniejszego artykułu decyzję w sprawie przerwania pełnomocnictwa sędziowskiego Sądu Konstytucyjnego podejmuje Sejm na wniosek jego przewodniczącego.

W przypadku ustalonym w punkcie 4 niniejszego artykułu kwestię przerwania pełnomocnictwa sędziowskiego Sejmu rozstrzyga tylko wtedy, gdy jest decyzją Sądu Konstytucyjnego i orzeczeniem komisji lekarskiej powołanej przez ministra zdrowia.

Art. 12. Sankcje materialne

Sędziów Sądu Konstytucyjnego nie może być pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej. W przypadku, gdy sędziów Sądu Konstytucyjnego nie wykonuje obowiązków ustalonych w niniejszej ustawie, nie uczestniczy w posiedzeniach bez usprawiedliwionej przyczyny na mocy decyzji Sądu Konstytucyjnego wobec niego mogą być stosowane sankcje materialne — do 50 proc. obniża się wynagrodzenie za ubiegły miesiąc.

Art. 13. Przewodniczący Sądu Konstytucyjnego

Przewodniczący Sądu Konstytucyjnego prócz obowiązków sędziowskich:

- 1) kieruje pracą Sądu Konstytucyjnego;
- 2) kieruje przygotowaniem kwestii, wnoszonych do omówienia przez Sąd Konstytucyjny;
- 3) zwoluje posiedzenia Sądu Konstytucyjnego i przewodniczy na nich;
- 4) wnosi w Sądzie Konstytucyjnym kwestie, które należy rozstrzygać;
- 5) rozdziela prace sędziom Sądu Konstytucyjnego;
- 6) przedstawia Sądowi Konstytucyjnemu do zatwierdzenia strukturę i etaty jego aparatu, kieruje ogółem prac aparatu, przyjmuje i odwołuje pracowników aparatu;
- 7) wydaje rozkazy i zarządzenia;
- 8) realizuje inne pełnomocnictwa ustalone w niniejszej ustawie.

Rozkazy wydawane są dla rozstrzygnięcia kwestii pracy aparatu i innych spraw wewnętrznych, natomiast przy pomocy zarządzeń przewodniczący realizuje przyznane mu uprawnienia procesowe.

Przewodniczący Sądu Konstytucyjnego jest dyspozytorem środków przyznanych Sądowi Konstytucyjnemu.

Art. 14. Zastępstwo przewodniczącego Sądu Konstytucyjnego

Gdy nie ma przewodniczącego Sądu Konstytucyjnego lub jeżeli nie może on pełnić swych obowiązków, obowiązki te czasowo pełni sędziów wyznaczony przez przewodniczącego Sądu Konstytucyjnego.

Gdy nie ma przewodniczącego Sądu Konstytucyjnego lub wyznaczonego przezeń sędziów do pełnienia tych obowiązków, obowiązki przewodniczącego Sądu Konstytucyjnego czasowo pełni sędziów Sądu Konstytucyjnego posiadający największą staż pracy w charakterze sędziowskiego.

Art. 15. Prawo sędziów Sądu Konstytucyjnego uczestniczenia w posiedzeniach instytucji państwowych

Przewodniczący i sędziowie Sądu Konstytucyjnego mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach Sejmu Republiki Litewskiej, jego komitetów i komisji, w posiedzeniach rządu, Senatu sędziów Litwy, prokuratury oraz innych instytucji państwowych.

Art. 16. Zaopatrzenie socjalne i bytowe sędziów Sądu Konstytucyjnego

Sędziom Sądu Konstytucyjnego wypłaca się uposażenie wyższe o 30 proc. od maksymalnego wynagrodzenia sędziowskiego Sądu Najwyższego. Przewodniczący Sądu Konstytucyjnego i czasowo pełniący jego obowiązki sędziów otrzymują uposażenie wyższe o 10 proc. od uposażenia sędziowskiego Sądu Konstytucyjnego.

Sędziom Sądu Konstytucyjnego, opuszczającemu swe stanowisko po zakończeniu okresu nominacji lub rezygnacji z powodu wieku emerytalnego albo stanu zdrowia, wypłaca się odprawę w wysokości 6-miesięcz-

nych uposażeń. W razie śmierci sędziowskiego Sądu Konstytucyjnego zasiłek w takiej samej wysokości wypłaca się jego rodzinie. Gdy pełnomocnictwa sędziowskiego Sądu Konstytucyjnego ustają na innych zasadach, wypłaca się mu odprawę w wysokości 2-miesięcznego uposażenia. Sędziom, usuniętym z urzędu w trybie procesu oskarżycielskiego, nie wypłaca się odpraw.

Zaopatrzenie emerytalne sędziów Sądu Konstytucyjnego regulują ustawy Republiki Litewskiej o emeryturach państwowych i inne.

Sędziom Sądu Konstytucyjnego, nie posiadającym powierzchni mieszkalnych w Wilnie lub mieszkającym w Wilnie i uprawnionemu do pomocy państwa w zaopatrzeniu w pomieszczenia mieszkalne rząd przdziela pomieszczenia mieszkalne na okres kadencji w Wilnie.

Po upływie okresu pełnomocnictwa, z wyjątkiem tego, gdy sędziów Sądu Konstytucyjnego usunął jest z urzędu w trybie procesu oskarżycielskiego, sędziom musi być zapewniono do pomocy państwa w zaopatrzeniu w pomieszczenia mieszkalne na okres kadencji w Wilnie.

Rozdział III. Podstawowe zasady przewodu sądowego w Sądzie Konstytucyjnym

PARAGRAF 1. ZASADY OGÓLNE

Art. 17. Praworządność i niezależność działalności Sądu Konstytucyjnego

Sąd Konstytucyjny, jak też jego sędziowie spełniając swe obowiązki są niezależni od jakiegokolwiek instytucji państwowej, osoby lub organizacji i kierują się wyłącznie Konstytucją Republiki Litewskiej.

Sąd Konstytucyjny przestrzega wyłącznie Konstytucji Republiki Litewskiej i ustaw, które nie są sprzeczne z nią.

Wtrącanie się władzy państwowej i instytucji administracyjnych, członków Sejmu i innych osób urzędowych, partii politycznych, organizacji politycznych i społecznych lub obywateli do działalności sędziowskiej czy Sądu Konstytucyjnego jest zabronione i pociąga odpowiedzialność przewidzianą w ustawach.

O próbach wpłynięcia na Sąd Konstytucyjny, poszczególnych jego sędziów przewodniczący lub sędziów Sądu Konstytucyjnego powinien bezzwłocznie powiadomić Sejm, ogłosić w środkach masowego przekazu.

Wiece, pikety i inne działania w odległości bliżej niż 100 metrów od siedziby Sądu Konstytucyjnego, jak też w Sądzie, jeżeli zmierzają one do wpłynięcia na sędziów lub Sąd, są wtrącaniem się do działalności sędziowskiej lub Sądu.

Art. 18. Jawność działalności Sądu Konstytucyjnego

O posiedzeniach Sądu Konstytucyjnego ogłasza się w siedzibie Sądu Konstytucyjnego i powiadamia się w środkach masowego przekazu poprzez rządową agencję telegraficzną ELTA.

Posiedzenia Sądu Konstytucyjnego są jawne, mogą je obserwować pełnoletni obywatele oraz przedstawiciele prasy i innych środków masowego przekazu. Osoby zabiegające się na sali posiedzeń ze swych miejsc mogą nagrywać, stenografować lub zapisywać posiedzenia.

Fotografować i filmować, dokonywać nagrań wideo, transmitować posiedzenia przez radio lub telewizję można wyłącznie za zezwoleniem Sądu Konstytucyjnego.

Sąd Konstytucyjny może wyznaczyć posiedzenia zamknięte, jeżeli jest to potrzebne dla zagwarantowania tajemnicy państwowej, zawodowej, komercyjnej lub innych strzeżonych przez ustawy albo bezpieczeństwa obywateli lub moralności publicznej.

Jeżeli istnieją podstawy do przypuszczeń, że w czasie posiedzenia może zaistnieć zagrożenie dla bezpieczeństwa Sądu lub jego uczestników, przewodniczący Sądu Konstytucyjnego może polecić policji sprawdzenie dokumentów, przedmiotów osób wchodzących na salę lub dokonywanie lustracji osobistej.

Sąd Konstytucyjny może usunąć z sali osoby, przeszkadzające normalnej pracy Sądu.

Narady i głosowanie sędziów Sądu Konstytucyjnego, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w niniejszej ustawie, nie są jawne.

Uchwały Sądu Konstytucyjnego zawsze ogłasza się publicznie na sali posiedzeń.

Art. 19. Kolegialność działalności Sądu Konstytucyjnego

Sąd Konstytucyjny rozpatruje

O Sądzie Konstytucyjnym

(Ciąg dalszy ze str. 5)

rozstrzyga się równo, to rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

Artykuł 20. Język sądu

Przewód sądowy w Sądzie Konstytucyjnym odbywa się, uchwały podejmuje i ogłasza w języku litewskim. Dokumenty sporządzone w innych językach przedstawiane są i ogłaszane w tłumaczeniu albo w języku litewskim po zatwierdzeniu przez notariusza. Uczestnikom posiedzenia, nie znającym języka litewskiego gwarantuje się prawo korzystania z usług tłumacza.

Artykuł 21. Rodzaje posiedzeń Sądu Konstytucyjnego

W Sądzie Konstytucyjnym bywają posiedzenia organizacyjne, dyspozycyjne i sądowe. Posiedzenia zwoluje przewodniczący Sądu Konstytucyjnego albo odbywają się one w czasie ustalonym przez Sąd Konstytucyjny.

Forma posiedzeń organizacyjnych i dyspozycyjnych jest swobodna.

Na posiedzeniach sądowych rozpatrywane są konkretne sprawy. Posiedzenia te odbywają się zgodnie z procedurami ustalonymi w niniejszej ustawie.

Artykuł 22. Uchwały i decyzje Sądu Konstytucyjnego

Sąd Konstytucyjny rozstrzyga sprawę co do meritum, podejmując uchwałę. Sąd Konstytucyjny ogłasza uchwały w imieniu Republiki Litewskiej.

W przypadkach przewidzianych w niniejszej ustawie końcowy akt Sądu Konstytucyjnego nazywamy wnioskiem.

Sąd Konstytucyjny w poszczególnych kwestiach, jeśli sprawy nie rozstrzyga się co do meritum, podejmuje uchwały.

Sąd Konstytucyjny podejmuje uchwały, wnioski i decyzje w pokoju narad.

W sprawach nieskomplikowanych, jak też przy wymierzaniu kar podczas posiedzenia Sąd Konstytucyjny może podjąć decyzję, naradzając się i nie udając się do pokoju narad. Gdy taka decyzja zostanie przyjęta, przewodniczący posiedzenia od razu odczytuje głośno i zostaje ona wpisana do protokołu posiedzenia.

Artykuł 23. Posiedzenia organizacyjne Sądu Konstytucyjnego

Na posiedzeniach organizacyjnych rozpatrywane są i rozstrzygane sprawy wewnętrzne, badania materiałów i inne. Kwestie do rozpatrzenia wnoszą przewodniczący i sędziowie Sądu Konstytucyjnego. Porządek obrad i harmonogram posiedzeń zatwierdza swoją uchwałą Sąd Konstytucyjny.

W razie potrzeby na posiedzenia organizacyjne zaprasza się naukowców, specjalistów, inne osoby.

Artykuł 24. Wstępne badania materiałów

Wnoszone do rozpatrzenia przez Sąd Konstytucyjny kwestie muszą być zbadane wstępnie. Czynność tę przewodniczący Sądu Konstytucyjnego zleca jednemu lub kilku sędziom, ustalając termin tej pracy.

Przewodniczący Sądu Konstytucyjnego równomiernie rozdziela prace przygotowawcze między sędziów.

Sędzia przystępując do badania przekazanego mu materiału:

- 1) wyjaśnia, czy w artykułach 69 i 80 niniejszej ustawy nie ma ustalonej podstawy, aby odmówić rozpatrywania podania lub interpelacji;
- 2) wyjaśnia, czy nie ma w artykułach 70 i 81 niniejszej ustawy ustalonych podstaw do zwrotu podania lub interpelacji;
- 3) ustala, jakie kwestie należy wyjaśnić do przygotowania sprawy na posiedzenie.

Artykuł 25. Raport o wynikach wstępnego badania

Po wstępnym badaniu i niezbędnych czynnościach przygotowawczych sędzia sporządza notatkę z propozycjami i informuje o niej:

- 1) przewodniczącego Sądu Konstytucyjnego, zalecając przyjęcie podania lub interpelacji i rozpoczęcie przygotowania sprawy na posiedzenie Sądu Konstytucyjnego w trybie ustalonym w artykule 27 niniejszej ustawy, jeżeli podanie lub interpelacja podlega gestii Sądu Konstytucyjnego i odpowiada innym wymaganiom niniejszej ustawy;
- 2) przewodniczącego Sądu Konstytucyjnego, zalecając zwrot podania lub interpelacji petentowi, jeżeli materiał odpowiada warunkom wyszczególnionym w artykułach 70 i 81 niniejszej ustawy;
- 3) posiedzenie dyspozycyjne Sądu Konstytucyjnego, zalecając podjęcie decyzji w sprawie odmowy rozpatrywania podania lub interpelacji, jeżeli materiał odpowiada warunkom wyszczególnionym w artykułach 69 i 80 niniejszej ustawy.

Rozstrzygając kwestie wskazane w punktach 1 i 2 części pierwszej niniejszego artykułu przewodniczący Sądu Konstytucyjnego wydaje rozporządzenia. Jeżeli w tych kwestiach między sędzią i przewodniczącym Sądu Konstytucyjnego wynika nieporozumienie, to takie kwestie przekazuje się do omawiania i roz-

strzygnięcia posiedzeniu dyspozycyjnemu Sądu Konstytucyjnego.

Artykuł 26. Wstrzymanie działania aktów prezydenta i rządu republiki

W tych przypadkach, gdy Sąd Konstytucyjny otrzymuje wniosek prezydenta republiki dotyczący zbadania, czy akt rządu jest zgodny z Konstytucją, albo gdy otrzymuje on uchwałę Sejmu, zawierającą prośbę o zbadanie, czy akt prezydenta republiki lub akt rządu jest zgodny z Konstytucją, to w terminie nie później niż trzech dni powinno być przeprowadzone wstępne badanie tego materiału i na posiedzeniu dyspozycyjnym Sądu Konstytucyjnego rozstrzygnięta kwestia, czy przyjąć podanie do rozpatrzenia w Sądzie Konstytucyjnym.

Jeżeli Sąd Konstytucyjny podejmuje decyzję przyjęcia podania do rozpatrzenia, to przewodniczący Sądu Konstytucyjnego bezzwłocznie ogłasza to oficjalnie w „Dzienniku Ustaw Sejmu i rządu Republiki Litewskiej” albo w specjalnym wydaniu Sejmu, bądź w gazetach poprzez Rządową Agencję Telegraficzną Republiki Litewskiej (ELTA). W tym powiadomieniu przewodniczącego musi być podana dokładna nazwa spornego aktu, data jego przyjęcia i to, że w myśl artykułu 106 Konstytucji Republiki Litewskiej działanie tego aktu jest wstrzymane od dnia tego oficjalnego zawiadomienia o ogłoszeniu uchwały Sądu Konstytucyjnego dotyczącej tej sprawy.

W przypadkach, gdy Sąd Konstytucyjny po rozpatrzeniu sprawy orzeka, że akt sporny nie koliduje z Konstytucją, przewodniczący Sądu Konstytucyjnego natychmiast oficjalnie ogłasza to w publikacjach, wskazanych w części drugiej tego artykułu. W komunikacie przewodniczącego Sądu Konstytucyjnego wskazuje się dokładną nazwę spornego aktu, datę uchwalenia, sedno uchwały Sądu Konstytucyjnego w tej kwestii, datę jego przyjęcia, jak też to, że od dnia opublikowania tej uchwały przywraca się moc zawieszonemu aktowi.

Artykuł 27. Przygotowanie sprawy do posiedzenia Sądu Konstytucyjnego

Sprawę na posiedzenie Sądu Konstytucyjnego przygotowuje wyznaczony przez Sąd Konstytucyjny sędzia. Wyznacza się zazwyczaj sędziego, który wcześniej zbadal odpowiedni materiał.

Sędzia wykonuje następujące funkcje:

- 1) w razie potrzeby przesłuchuje petenta lub jego przedstawiciela co do istoty żądań, wysłuchuje jego argumentów, proponuje, jeżeli jest taka potrzeba, przedstawienie dodatkowych dowodów;
- 2) w razie potrzeby przesłuchuje zainteresowaną osobę lub jej przedstawiciela co do okoliczności sprawy, wyjaśnia jej kontrargumenty oraz posiadane dowody, jeżeli zaśdzie potrzeba proponuje złożyć pisemne wyjaśnienia dotyczące żądań;
- 3) przesłuchuje świadków i decyduje, czy należy zwołać ich do Sądu;
- 4) żąda od instytucji państwowych, innych organizacji i osób dowodów na piśmie oraz rzeczowych bądź innych niezbędny materiał;
- 5) wyznacza ekspertów, zwoła ich, przesłuchuje specjalistów, nie zainteresowanych wynikiem sprawy;
- 6) wykonuje inne czynności niezbędne do przygotowania sprawy do Sądu.

Materiał sprawy — odpisy podania w sprawie sprawdzenia, czy akt prawny jest zgodny z Konstytucją bądź ustawami, odpisy sprawdzanych aktów prawnych, odpisy innych otrzymanych dokumentów — osobom uczestniczącym w sprawie ma być wysłany nie później niż w ciągu 3 dni od rozpoczęcia przygotowania sprawy do posiedzenia sądowego.

Sędzia po dokonaniu czynności wstępnych, stwierdzając, że sprawa jest należąca do przygotowania, na posiedzeniu dyspozycyjnym Sądu Konstytucyjnego proponuje podjęcie decyzji zgłoszenia sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Sądu.

Artykuł 28. Posiedzenie dyspozycyjne Sądu Konstytucyjnego

Na posiedzeniach dyspozycyjnych Sądu Konstytucyjnego rozstrzyga się: kwestie przyjmowania podań przewidzianych w art. 26 niniejszej ustawy; wszystkie przypadki odmowy rozpatrzenia podania lub interpelacji; kwestie przygotowania spraw do rozpatrzenia oraz inne dotyczące przygotowania do posiedzenia sądowego. Sąd Konstytucyjny po wysłuchaniu informacji sędziego i omówieniu kwestii przygotowania sprawy do rozpatrzenia przez sąd, podejmuje jedną z następujących decyzji:

- 1) skierować sprawę do rozpatrzenia na posiedzeniu sądowym i wyznaczyć sędziego referenta;
- 2) zwrócić sprawę do dodatkowego zbadania;
- 3) odmówić rozpatrzenia sprawy w trybie ustalonym w artykułach 69 i 80 tej ustawy.

Na posiedzeniu dyspozycyjnym Sądu Konstytucyjnego sporządza się protokół.

Na zaproszenie przewodniczącego Sądu

Konstytucyjnego w posiedzeniu dyspozycyjnym mogą uczestniczyć naukowcy, specjaliści, inne niezbędne osoby. Za zgodą przewodniczącego posiedzenia mogą oni zabrać głos.

Artykuł 29. Terminy rozpatrywania powództwa w Sądzie Konstytucyjnym

Sąd Konstytucyjny po otrzymaniu powództwa zgodnie z trybem niniejszej ustawy należącemu do tego trybu — podania czy interpelacji — powinien nie później niż w ciągu 7 dni rozpocząć dochodzenie, tj. zlecić konkretnemu sędziemu Sądu Konstytucyjnego wszczęcie śledztwa wstępnego.

Rozpatrywanie sprawy ma być zakończone i ostateczna uchwała lub wniosek mają być przyjęte nie później niż w ciągu 4 miesięcy od dnia otrzymania podania lub interpelacji w Sądzie Konstytucyjnym, o ile Sąd Konstytucyjny nie orzeka inaczej.

Artykuł 30. Zakres badań sądowych Sądu Konstytucyjnego

Sąd Konstytucyjny bada i rozstrzyga wyłącznie kwestie prawne.

Artykuł 31. Osoby uczestniczące w sprawie

Osobami uczestniczącymi w sprawie są: Petent - instytucja państwowa, grupa posłów na Sejm, uprawnionych do zwrotu się do Sądu Konstytucyjnego z prośbą o zbadanie, czy akt prawny jest zgodny z Konstytucją bądź ustawami lub o wydanie orzeczenia oraz ich przedstawiciele;

osoba zainteresowana - instytucja państwowa, która uchwalila akt prawny, którego zgodność z Konstytucją lub ustawami należy zbadać, oraz jej przedstawiciele; poseł na Sejm lub inny funkcjonariusz państwowy, którego postępowanie wymaga sprawdzenia zgodności z Konstytucją w związku z wszczętym przeciwko niemu w Sejmie oskarżeniem oraz jego przedstawiciele; Prezydent republiki, przy przedstawianiu orzeczenia w sprawie stanu jego zdrowia oraz jego przedstawiciele.

Osoby uczestniczące w sprawie mają równe prawa procesowe. Mają prawo zapoznać się z materiałem sprawy, zrobić z nich wyciągi, odpisy, kopie, składać odwołania, dostarczać dowodów, uczestniczyć w badaniu dowodów, zadawać pytania innym uczestniczącym w procesie osobom, świadkom i ekspertom, składać prośby, udzielać objaśnień, przedstawiać własne argumenty i rozumowania, sprzeciwiać się próbom, argumentom i rozumowaniom innych uczestniczących w sprawie osób.

Artykuł 32. Reprezentacja w Sądzie Konstytucyjnym

Uczestniczące w procesie osoby swoje sprawy w Sądzie Konstytucyjnym mogą prowadzić same lub za pośrednictwem przedstawicieli. Instytucje państwowe zgodnie z prawem reprezentacją ich kierownicy, którzy Sądowi Konstytucyjnemu okazują dokumenty, potwierdzające ich obowiązki. Grupa sejmowa swego przedstawiciela (przedstawicieli) wybiera sama i wskazuje go (ich) w podaniu, podpisywanym przez wszystkich apeliujących członków Sejmu, a ich podpisów zatwierdza Przewodniczący Sejmu bądź jego zastępca.

Przedstawicielami uczestniczącymi w sprawie osób na zlecenie w Sądzie Konstytucyjnym mogą być tylko adwokaci oraz osoby ze stopniami nauk prawniczych, jak też osoby posiadające doświadczenie pracy prawniczej w nauczelnich instytucjach państwowych. Pełnomocnictwem adwokata potwierdza się przydziałem. Innym osobom pełnomocnictwem udziela kierownicy odpowiednich instytucji, które ich reprezentują.

Kierownik instytucji reprezentowanie jej może zlecić również innemu pracownikowi tej instytucji, wydając jej upoważnienie.

Artykuł 33. Uczestniczący procesowi

Za uczestników procesu niniejsza ustawa uważa uczestniczących w sprawie osoby, ich przedstawicieli, świadków, ekspertów, zaproszonych specjalistów i tłumaczy.

Artykuł 34. Dowody

Za dowody uznawane są wszelkie dane faktyczne, w oparciu na które Sąd Konstytucyjny konstataje istnienie okoliczności, uzasadniających zbadanie oraz odrębności osób uczestniczących w sprawie lub ich brak.

Dane te ustala się w oparciu na objaśnienia uczestniczących w sprawie osób, zeznania świadków, dowody pisemne, dowody rzeczowe oraz wnioski ekspertów.

Każdy z uczestników sprawy powinien udowodnić te okoliczności, na które się opiera, zgłaszając swe żądania i protesty.

Dowodów dostarczają uczestniczące w procesie osoby. W razie braku dowodów Sąd proponuje dostarczenie dodatkowych dowodów.

Sąd przyjmuje do rozpatrzenia tylko te dowody, które potwierdzają istotne dane sprawy okoliczności.

Okoliczności, uznanych przez Sąd Konstytucyjny

tużycy za powszechnie znane, nie wadliwie.

Fakty ustalone przez posiedzenie Sądu Konstytucyjnego nie wymagają nowego ustosunkowania w sprawach.

Artykuł 35. Ocena dowodów

Przedstawione Sądowi Konstytucyjnego dowody nie mają zaważać na ocenie dowodów. Sąd ocenia dowody zgodnie z zasadami wewnętrznymi, wyznaczonymi w tym zbadaniu wszystkich okoliczności na posiedzeniu sądowym zgodnie z prawem.

Artykuł 36. Świadek

Świadkiem może być każda osoba, która może znać pewne okoliczności sprawy.

Osoba powoływana w charakterze świadka obowiązana jest przybyć na sąd i złożyć oświadczenie, że nie ma żadnych powodów, które mogłyby uniemożliwić jej przybycie do sądu.

Na nieprzybycie do sądu sędziowie sądowni nie są winni, świadkowi może być wymierzona kara. Jeśli świadek nie przybył na posiedzenie przy powołaniu, może być w trybie przymuszony do przybycia przez policję.

Za odmowę lub unikanie świadczenia lub za świadomości fałszywe zeznania poświadczające jest do odpowiedzialności z prawem karnym. O odpowiedzialności za posiedzeniu Sądu Konstytucyjnego zostaje ostrzeżony, co potwierdza powołanie go do sądu i uczestniczenie w sprawie Sądu Konstytucyjnego opłacone przez niego.

Artykuł 37. Ekspert

Na eksperta może być wyznaczona osoba dysponująca odpowiednią wiedzą do zbadania wniosku. W razie potrzeby może być wyznaczonych kilku ekspertów.

Kwestie wymagające rozpatrzenia przez eksperta, ma prawo zgłaszać sędziów, którzy w sprawie do rozpatrzenia, a także posiedzenia — każda uczestnicząca w sprawie osoba. Kwestie te ostatecznie ustala Sąd.

Osoba wyznaczona na eksperta obowiązana jest na wezwanie Sądu lub sędziów być i złożyć obiektywne wnioski w prawnych kwestiach.

Ekspert ma prawo zapoznać się z materiałem sprawy, uczestniczyć w rozpatrzeniu sprawy, zadawać pytania osobom uczestniczącym w procesie, prosić o udzielenie mu materiałów.

Za nieprzybycie na wezwanie Sądu sędziego lub odmowę złożenia wniosku, ważnych przyczyn ekspertowi może być wymierzona kara.

Za świadomości składanie fałszywych wniosków ekspert ponosi odpowiedzialność zgodnie z prawem karnym. Ekspert jest ostrzeżony o tym i potwierdza to podpisem. Ekspertowi za pracę, jeśli płacono, nie przysługują żadne świadczenia.

Wydatki związane z udziałem w posiedzeniu Sądu Konstytucyjnego, opłacone są przez Sąd Konstytucyjny, przeznaczony na ten cel.

Artykuł 38. Wniosek eksperta
Wniosek eksperta zgłasza się na posiedzeniu w protokole ekspertyzy, powołując go do zbadania wniosku. Ekspert jest zobowiązany do zbadania wniosku i złożyć oświadczenie, że nie ma żadnych powodów, które mogłyby uniemożliwić mu przybycie do sądu.

Wniosek eksperta może być wyznaczony do zbadania wniosku. W razie potrzeby może być wyznaczonych kilku ekspertów.

Kwestie wymagające rozpatrzenia przez eksperta, ma prawo zgłaszać sędziów, którzy w sprawie do rozpatrzenia, a także posiedzenia — każda uczestnicząca w sprawie osoba. Kwestie te ostatecznie ustala Sąd.

Osoba wyznaczona na eksperta obowiązana jest na wezwanie Sądu lub sędziów być i złożyć obiektywne wnioski w prawnych kwestiach.

Ekspert ma prawo zapoznać się z materiałem sprawy, uczestniczyć w rozpatrzeniu sprawy, zadawać pytania osobom uczestniczącym w procesie, prosić o udzielenie mu materiałów.

Za nieprzybycie na wezwanie Sądu sędziego lub odmowę złożenia wniosku, ważnych przyczyn ekspertowi może być wymierzona kara.

Za świadomości składanie fałszywych wniosków ekspert ponosi odpowiedzialność zgodnie z prawem karnym. Ekspert jest ostrzeżony o tym i potwierdza to podpisem.

Ekspertowi za pracę, jeśli płacono, nie przysługują żadne świadczenia.

Wydatki związane z udziałem w posiedzeniu Sądu Konstytucyjnego, opłacone są przez Sąd Konstytucyjny, przeznaczony na ten cel.

Artykuł 39. Opłata wydatków uczestniczących w sprawie

Osobom, uczestniczącym w sprawie, związane z obecnością i udziałem w posiedzeniu sądowym Sądu Konstytucyjnego, opłacają instytucje, które one reprezentują.

Artykuł 40. Prawo Sądu Konstytucyjnego do wymierzania kar

Sąd Konstytucyjny ma prawo wymierzać kar, jeżeli:

- 1) w ustalonym czasie bez przyczyn niedowiadujących pracownicy lub osoby nie stosowały się do żądań Sądu Konstytucyjnego lub jego sędziego dostarczenia dowodów lub materiałów, zeznań świadków, dowodów lub tekstów aktów, przeprowadzenia badań;
- 2) świadek lub ekspert nie przybył na posiedzenie przy powołaniu, przy czym nie poinformował o przyczynie przybycia na Sąd Konstytucyjny lub o przyczynie nieprzybycia;
- 3) ekspert bez ważnych przyczyn odmówił rozpatrzenia wniosku;
- 4) uczestnicząca w procesie osoba nie przestrzegła zasad przyznawania pozycji, bądź ubliża uczestnikom posiedzenia lub dowi;

Zadanie — 1

Fot. Wiesław STANKIEWICZ

Krytykując innych zacznij od ...

W każdym z nas jest założona odrobina złośliwego krytyka lub nawet cały. Ustawicznie coś wytykamy innym. Ciągłe nam się coś nie podoba.

Taki jest już chyba człowiek, że nie może się uspokoić, musi wszysko naokoło siebie zmieniać.

Kobiety noszą raz mini, raz maxi. Mężczyzn interesuje polityka, to znów sport. Zmieniamy domy, meble, pracę, kolegów. A najbardziej lubimy zmieniać innych ludzi. Chcemy, by cichy i skromny kolega zmienił się w bystrego działacza — biznesmena, by gadułka siadająca stała się poważną i szarpaną damą.

Każdy z nas chce mieć bardziej wyrozumiałych rodziców i spokojniejszych szefów, szczerzych przyjaciół i odpowiedzialnych współpracowników. Kiedy tego nie mamy, to staramy się zmienić ludzi nas otaczających w domu lub po pracy. Ale zazwyczaj napotyka

sprzeciw. W czym sprawa? Nie rozumiemy ich oporu, bo przecież chcemy zmienić tych ludzi na lepszych.

Zapominamy o tym, że każdy ma swe własne pojęcie o zmianie na lepsze. Na pewno, tak szlachetne poczynania zawsze warto rozpocząć od siebie. Zapominamy o swych własnych wadach. Przyjrzyjmy się sobie bardziej krytycznie, i możliwe zrozumiemy, że nie kolega potrzebuje się zmienić, a tylko my sami.

Nie wierzyć?

Zapisać cechy, jakie najbardziej cenicie u innych ludzi i sprawdzić, czy te cechy sami posiadacie.

Dlaczego tak mało cenimy innych ludzi? Jesteśmy zajęci wyłącznie sobą i często zapominamy nawet o minimalnym szacunku dla innych osób.

Zbyt płasko patrzymy na ludzi. Przecież oprócz ujemnych cech posiadają masę wspaniałych, których możemy nam brak.

Najdziwniejsze to, że kobiety i mężczyźni nawzajem u siebie chcą widzieć podobne cechy — dobroć, kulturę, brak krytykanctwa.

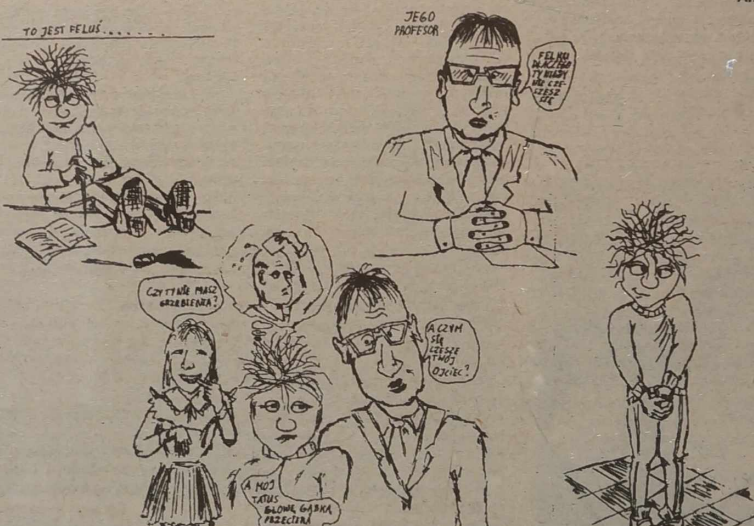
Otoż kobiety z ich wypowiedzi najbardziej cenią w mężczyznach: dobroć, rozum, poczucie humoru, kulturalność, zaradność, męskość, wyrozumiałość.

A najbardziej ich denerwuje: chamstwo, zarozumiałość, brak taktu, egoizm, krytykanctwo, samochwalstwo, głupota. Płeć silna zaś cení u kobietach: dobroć, oryginalność, rozum, kobiecość (piękno), poczucie humoru, skromność, umiejętności kulinarne.

Mężczyzn denerwuje: chamstwo, zarozumiałość, krytykanctwo, brak gustu, pycha, wulgarność, zbytnia opiekuńczość.

Odrobina wysiłku z naszej strony, a życie innym ludziom z nami, potem i nam z nimi — stanie się łatwiejsze.

Anka



Stara gra Majów

Wyścig o życie

Tę grę „odkryli” podobno archeologowie na półwyspie Jukatan w pradawnej osadzie Majów. Jedną z budowli służyła do przetrzymywania jeńców, wziętych do niewoli w walkach z innymi plemionami. Tych ludzi używano po prostu do składania krwawych ofiar bogom. Wieczorem dnia poprzedzającego krwawy obrzęd jeńcy mogli uzyskać wolność, jeśli wyszli zwycięsko z następującej próby.

Na podłodze jednego z pomieszczeń wyrity był rodzaj trójkątnego krzyża (patrz rysunek), składającego się z siedemnastu kwadratów pól. Na sześciu polach ułożonych w linii północ-południe znajdowało się sześć czerwonych dysków, a na sześciu polach w linii wschód-zachód — sześć dysków niebieskich.

Na polu środkowym leżał dysk

złoty. Zadaniem jeńcy było przesunąć którykolwiek z dysków niebieskich, a z kolei na miejsce czerwonych złożyć niebieski. Zadaniem jeńcy było przesunąć którykolwiek z dysków niebieskich, a z kolei na miejsce czerwonych złożyć niebieski. Zadaniem jeńcy było przesunąć którykolwiek z dysków niebieskich, a z kolei na miejsce czerwonych złożyć niebieski.

Drogi Czytelniku!

Sieć naszych przedstawicieli w różnych krajach umożliwi Ci szybki i stały kontakt z Gazetą Harcerską. Pamiętaj, że w ten sposób możesz również otrzymywać nasze pismo. Skorzystaj z okazji.

Uwaga: chętnych do współpracy ocze-

kujemy pod numerem telefonu.: 75-72-26.

Rozwiązania (przynajmniej jednego z czterech) zadań prosimy przysłać na adres redakcji. W załączeniu prosimy o krótką ocenę gazety — co Wam się podoba, co należałoby zmienić? Wśród uczestników konkursu — ankiety rozlosujemy 10 książek.

Krzyżówka

Zadanie — 4

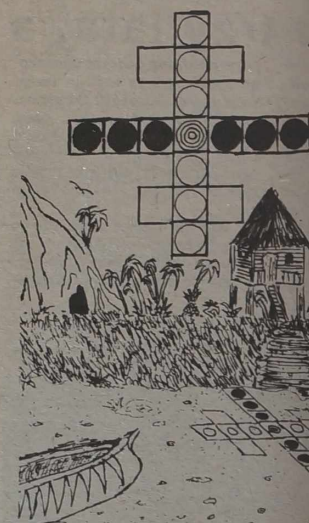
Pozioło: 1 — jednostka mone-tarna w Kanadzie; 5 — przestarzałe określenie kiersmasu na cele do-broczynne (można je ułożyć z liter wy-razu TANEW); 8 — stolica Grecji; 9 — zasadniczy posiłek dzienny; 10 — bardzo drażliwy owad żyjący w po-bliżu wód; 11 — rodzaj dwustronne-go zamszu, używanego m.in. do wy-robu rękawiczek; 12 — współczesny pisarz brazylijski, autor znanych po-

wieści „Kakao”, „Rycerz nadziei”; 15 — polska aktorka filmowa („Dzień powszedni”, „Popioły” i in.); 18 — parów, wawóz; 20 — siła fizyczna; 21 — miasto powiatowe w woj. łódzkim; 22 — oznaka ruszenia rzeki na wiosnę; 24 — miasto we Francji (Lotaryngia); 27 — regularny wiatr z kie-runków wschodnich wiejący ku równikowi; 30 — jezioro na Pojezie-rzu Mazurskim, stanowiące rezerwat

ptasi; 31 — wiatroskaz lotniskowy; 32 — tkanina bawełniana, używana na wyspy poduszkowe; 33 — rzadkie imię żeńskie (można ułożyć je z wyrazu TANIA); 34 — mieszkanie kraju z Istambułem; 35 — rekordzista polski w pchnięciu kulą, czołowy miotacz Europy.

Pionowo: 1 — lampa zawierająca dwie elektrody: katodę i anodę; 2 — samica lwa; 3 — popularny odbiornik dźwiękowy; 4 — wykład szkolny; 5 — ciecz uzyskana w wyniku gotowania ziół w wodzie; 6 — szczyt; 7 — imię żeńskie; 13 — tytuł wydawanego w Warszawie miesięcznika o tematyce marynistycznej; 14 — specjalny sposób odżywiania się, stosowany w trakcie leczenia niektórych chorób; 16 — rodzaj arterii komunikacyjnej; 17 — człowiek poddał się uległy, służący komuś; 18 — zwierzę pospolite w Tybecie i Pamirze; 19 — choroba nerwu kulszowego; 23 — teoretycznie istniejące koło na globie ziemskim, którego płaszczyzna jest prostopadła do osi ziemskiej; 24 — przebiegłość; 25 — jedno z największych miast portowych w Afryce; 26 — czołowy ciężarowiec Polski (przed paroma laty); 27 — pieniek, kłoda, kloz; 28 — miasto w płn. zach. części USA, w stanie Oregon; 29 — mieszkanie jednej z republik autonomicznych Federacji Rosyjskiej.

Rozwiązanie dodatkowe: przysłowie uzbeckie



„Wileńska Gazeta Harcerska” — pismo młodzieży polskiej w Litwie — dodatek do „Kuriera Wileńskiego”. Przygotowało kolegium redakcyjne w składzie: Mariusz Gasztoł, Barbara Sosno, Jarosław J. Wójcik, Andrzej Juralowicz, Anna Ragucka, Elwira Ostroch, Robert Radoński, Marek Jurewicz.

Skład komputerowy: Irena Tonojan. Rysunki: Teresa, Jola, Beata, Marek. Repr. Bronisława Kosmowski. Nasz adres: Lithuania, 2034 Vilnius, Siesių gatvė 6, tel. 2034-1000, lub poprzez „Kurier Wileński”: 2019 Vilnius, Laisvės pr. 60, tel. 42-69-96.

Nasze przedstawicielstwa: Ryga — Janina Płowacka, Grodno — Stanisław Poczek, Warszawa — Dariusz Korczyński 15-03-04, Kraków — Włodzisław Cichy 12-11-55, Poznań — Krzysztof Frąckowiak 52-12-81

(Ciąg dalszy na str. 12)

niech pozostały 502 zł.

Orać czy nie orać?..

Zdaniem Alberta Gierasi-mowicza, kierownika spółki „Stare Troki”, za litr mleka i kilogram mięsa wytwórcy miejskiemu należy płacić co najmniej odpowiednio 40 i 500 talonów.

— Od 1989 roku elektryczność zdrożała od 2 kopiejek do ponad 5 talonów za kilowat. Wszystkie zasoby energetyczne i sprzęt techniczny zdrożały średnio 150 — 200 razy. Technologia chłoniąca mniej energii nie wdrożyliśmy. Toteż, by nie zrujnować produkcji rolnej, ostatecznie, w takim samym stopniu powinniśmy zwiększyć ceny na artykuły rolne. W rzeczywistości cena skupu mleka wzrosła 100 razy, mięsa — jeszcze mniej. Znaczący to, że nadal pracujemy na straty. A w dodatku jeszcze susza...

Ubiegłoroczna klęska żywiołowa kosztowała spółkę 18 mln talonów. Składa się na to wartość orki, nasion, nawozów i dwukrotnej pielęgnacji zasiewów. Jeżeli zaliczyć do tego straty spowodowane obniżeniem wydajności ferm, cyfra będzie o wiele większa. Bydło rogate i trzoda chlewna już na początku okresu zimowego było wycieńczone, a zapas pasz stanowił zaledwie trzecią część niezbędnej ilości. Wiele wydatków pochłonęło leczenie bydła od awitaminow-zy i chorób z powodu braku dodatków mineralnych. Tym niemniej zachowano tu dcinie stado — 300 sztuk, 600 cieląt i jatekówek, 700 świń z których co czwarta należy do pogłowia matecznego.

Spółka dysponuje 1770 ha ziemi. 450 ha — zajmują zboża ożime, 1100 ha zora-ne z jesieni. Całkowicie przygotowano sprzęt techniczny — już teraz może wy-rzucić na pola.

Wszystko to stanowi, rzecz można, aktywną część bilan-su spółki.

Do pasywnej zaliczyłbym średni zarobek mieszczyzny. Wynosi on mniej więcej 2 tys. talonów na osobę, a w budżecie — 10 proc. zys-ków. Resztę pochłania opła-

canie zasobów energetycz-nych.

W celu pomyslnego przeprowadzenia wiosennych robót polowych spółka potrzebuje około 50 ton paliwa, 350 ton nawozów mineralnych. W przeciwnym wypadku czy warto nawet zaczynać pracę? Słowem. wiosna w pracy trzeba zainwestować 14 mln talonów, których spółka nie ma. Ale pod warunkiem otrzymania pożyczki lub bezprocentowego kredytu byłaby w stanie w najbliższym czasie wznowić wytwarzanie produkcji rolnej.

Po wiosennych siewach nastąpią sianołosy, żniwa, a to nowe pożyczki i kredyty. Ceny, za które rolnicy sprzedają swą produkcję, nie gwarantują ani dobrych za-

ile i jak otrzymamy — na robotnika, na hektar, na sztukę bydła? W Starych Trokach z powątpiewaniem ludzie kręcą głową: już otrzymaliśmy pomoc! Na 900 świń w tej „loterii” przypadło nam 3 tony mieszanek paszowych, a sąsiednia spółka, która nie posiada nawet 10 sztuk trzody chlewniej, otrzymała 2 tony. Paliwo też podzielono na równe części, chociaż u nas ziemi i sprzętu jest dwukrotnie więcej.

Opozycja jest przeciwko pomocy; przypomina to jej „socjalistyczne metody gospodarowania”, gdy wiesz regularnie pocieszano budżetowymi zastrzykami na kolejne programy. Uważam, że to jest raczej zwrot dla rolników części długu — tych miliardów, które wypom-powała opozycja za dwuletni okres swego rządzenia. By położyć kres zgubnej praktyce wypompywania środków ze wsi, należy ustalić rozsądny poziom, poniżej którego nie można nabywać produkcji na wsi. Także ograniczyć prawo przetwor-ców do przekładania swych rosnących wydatków na konsumenta.

Gdyby kombinatom zabrakło pieniędzy na płace za-robkowe, na odnowienie i rozszerzenie produkcji, niech się zwróć do rolników, za których pieniądze kiedyś bu-dowano te kombinaty, a i dzisiaj jakoś jeszcze istnie-ja. Wiesz, która będzie miała pieniądze — nie dzięki jednorazowej pomocy, lecz zarobione — kupi akcje tych kombinatów i zatosz-czy się o nie...

Na razie są to jednak płonne marzenia. W Starych Trokach słyszę dziś taką roz-mowę:

— Orzemy, orzemy — a w kieszeni same straty.
— To nie orz.
— Jak to nie orz? Trzeba orać!
— To orz!
— A niech to! Przecież ci mówię, że to same straty. Paliwo drogie.
— To nie orz...

Jerzy SOBLIS

Rejon trocki

Realia wsi

robników, ani stworzenia przesłanki do zwiększenia reproduk-cji. Ceny te sztucznie podtrzymuje rząd. Przypom-nijmy chociażby gwałtowny wzrost cen sprzętu technicz-nego i nosicieli energii, wprowadzenie podatku do-chodowego na zarobki wie-siaka w 1991 r. jeszcze w okresie notowanych cen skupu. Wbrew logice było (i jest), że kombinaty przet-wórcze i przedsiębiorstwa handlowe bez skrupułów za-liczają wartość swych wydatków transportowych i e-nergetycznych w cenę towa-ru, natomiast fermer lub spółka musza oddawać swą produkcję za cenę, którą wytworzyła się na „rynku” rządzonym przez monopolis-tów.

Ceny w sklepach rosną, lecz wies otrzymuje tylko znikomą część tych pienię-dzy. Sejm i rząd dają wsi „pomoc” wielkości kilku mi-liardów talonów. Jak wiado-mo, nie ma nic milszego dla biurokratów, niż coś dzielić. Pieniądże jeszcze płyną do rejonu przez instancje, a na miejscach już niepokoją sie

przynajmniej niedzne śniadanie.

Smutne to są sprawy. A jednak trudno powiedzieć czy nie bardziej tragiczne są losy nasto-latków. Do niedawna szkoły za-wodowe były miejscem, gdzie zdobywali zawod i czuli się ja-koś społeczeństwu potrzebni. Dziś zawodówki stoją też u pro-gu bankructwa. Czekają na od-rodzenie zakładów i efektywną z nimi współpracę, czekają na ustawę o sponsorowaniu.

Rzeka problemów poruszona przez przedstawicieli oświaty była tak pełna i burzliwa, że wystąpienie dyrektora Wileń-skiej Szkoły Średniej im. Ada-ma Mickiewicza **Czesława DA-WIDOWICZA** nawiązujące do problemów szkół polskich na Litwie i ich potraktowania w koncepcji oświaty, było małą, niezauważalną kropką. A jak-że istotną dla nas, Polaków. Akcentował problem starzenia się nauczycieli — trzecia część z nich to ludzie w wieku emerytalnym, kształcenie przedmio-tów po polsku, co mogłoby robić powstający UPW. Brak lituanistów, trudności w opira-cowaniu programów i podręcz-ników dla szkół polskich — to są sprawy pilne na dziś.

Szkola ze swymi trudnościami

i osiągnięciami, do których bez-sprzecznie można zaliczyć wpro-wadzoną od tego roku nową maturę, która pozwoli uniknąć dublowania egzaminów, a także proponowany od roku przyszłe-go dwupoziomowy tok nauczania w starszych klasach i dwu-poziomowa matura, nie docze-kały się ze strony deputowanych rzeczowego, na jaki zasługują, potraktowania. Jedyne zabiera-jący głos przedstawiciele frakcji socjaldemokratów realnie, na-wiazuując do programu swej par-tii, potrafili wywyżczyć swe spojrzenie na przedstawione problemy. Inni, niestety, potrak-towali swe wystąpienia albo ja-ko piękną retorykę, albo zaista-twienie porachunków z przed-stawicielami drugiej strony, po-tykowanie. Szkoda, że zabrakło głosów posłów frakcji ZPL. Re-zolucja, proponowana do za-twierdzenia Sejmowi, a dopel-niona właśnie na propozycję so-cjaldemokratów, została przy-jęta. Wypada teraz jedynie czekać, że Sejm w jak najkró-tszym czasie zdecyduje się na omawianie i zatwierdzenie kon-cep-cji oświaty Litwy, a także poczyni konieczne zmiany w us-tawie o oświacie.

Janina LISIEWICZ

USTAWA REPUBLIKI LITEWSKIEJ

O uzupełnieniu Ustawy Republiki Litewskiej o prywatyzacji mieszkań

Sejm Republiki Litewskiej po-stanawia:

uzupełnić artykuł 1 Ustawy Republiki Litewskiej o prywatyzacji mieszkań (Dz.U., 1991, nr 17—449, nr 22—576; 1992, nr 3 — 36, nr 30—920) częścią drugą:

„Jeśli osoby, posiadające pra-wo prywatyzacji pomieszczeń mieszkalnych zgodnie z tą usta-wą, nie z własnej winy w cza-

Wilno, 1 kwietnia 1993 r.
Nr 1—116

UCHWAŁA SEJMU REPUBLIKI LITEWSKIEJ

O zmianie uchwały Rady Najwyższej Republiki Litewskiej „O częściowej zmianie punktu 1 Ustawy Republiki Litewskiej o wypożyczeniu mieszkań” oraz indeksacji ceny sprzedaży pomieszczeń mieszkalnych

Sejm Republiki Litewskiej po-stanawia:

1. Zmienić uchwałę Rady Naj-wyższej Republiki Litewskiej „O częściowej zmianie punktu 1 „Uchwały Rady Najwyższej Re-publiki Litewskiej „O wejściu w życie ustawy Republiki Litew-skiej o prywatyzacji mieszkań” (Dz.U., 1991, nr 17—452, 1992, nr 30—921) i zamiast słów „do 31 marca 1993 r.” wpisać słowa „do 31 grudnia 1993 r.”.

Wilno, 1 kwietnia 1993 r.
Nr 1—117

UCHWAŁA SEJMU REPUBLIKI LITEWSKIEJ

O trybie stosowania Ustawy Republiki Litewskiej o prywatyzacji mieszkań

Sejm Republiki Litewskiej po-stanawia:

1. Utworzyć Państwową Komisję ds. rozpatrywania podań mieszkańców, których pomiesz-czenia mieszkalne nie zostały sprywatyzowane w czasie ustalo-nym przez Ustawę Republiki Li-tewskiej o prywatyzacji miesz-kań nie z ich własnej winy i przedstawiania ostatecznych wniosków;

2) w związku z prośbami, aby pozwolić tym mieszkańcom zło-żyć podania po 1 grudnia 1992 r. i sprywatyzować wynajmowa-ne przez nich pomieszczenia mie-szkalne;

3) w związku z prośbami o pozwolenie zatwierdzenia doku-mentów na prywatyzację miesz-kań po dniu 31 marca 1993 r.

2. Komisję utworzyć z nastę-pujących osób:

Antanas Deveikis — dyrektor Departamentu Gospodarki Komunalnej i Usług przy Ministerstwie Budownictwa i Urbanistyki (przewodniczący komisji);
Vytautas Barysas — doradca

Wilno, 1 kwietnia 1993 r.
Nr 1—118

DEKRET PREZYDENTA REPUBLIKI LITEWSKIEJ

O komisji ds. obywatelstwa

1. Kierując się punktem 21 ar-tykułu 84 Konstytucji Republiki Litewskiej w celu wstępnego omawiania kwestii obywatelstwa Republiki Litewskiej i składania postulatów powołuje komisję ds. obywatelstwa:

Wiceminister sprawiedliwości Republiki Litewskiej (przewodni-czący komisji);

dyrektor Departamentu Migra-cji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Litewskiej;

zastępca prokuratora general-nego Republiki Litewskiej;

dyrektor Departamentu Konsu-larnego Ministerstwa Spraw Za-granicznych Republiki Litew-skiej;

doradca Prezydenta republiki ds. państwa i prawa;

st. konsultant grupy ds. uła-skawienia, obywatelstwa i na-

Wilno, 1 kwietnia 1993 r.
Nr 29

sie ustalonym w sta-tyście tego artykułu, po-dać w sprawie miesz-kańców, którzy nie po-mieszczeni w mieszkaniach, o prawo zwolnić z opła-ty czynszu i opłat za utrzymanie w mieszkaniach kahalnych do 1 lutego 1993 r. Oglądamy te ustawy, przy Sejmie Republiki Litewskiej.

Prezydent Republiki Algirdas BRAZAUSKIS

Ceslovas JURSKIS

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Prezydent Republiki Litewskiej

Giełda KURIER

WILNECKIE W WILNIE
Wieloletnie meble „Azuolas”
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

WILNE
TYSIĄCE PATENTÓW
Wojna na Litwie wyda-
ła patentów na wynalazki.
Wieloletnia została otwarta filia
w Wilnie. Firma meblowej
— pierwsza tego typu
w republikach bałty-
ckich. Meble niemieckie cieszą
się wielką popularnością. Cho-
ciaż ceny są wysokie. Np. stół „To-
mas” kosztuje 3207 DM, fotel
— 1940 DM. Talony nie
są respektowane, dolar —

chodzenia rosyjskiego: 21 proc.,
20 otrzymaliśmy z Niemiec.

CO, PO ILE W POLSCE

Jak donosi prasa, w Polsce w
każdym mieście jest po kilka ba-
zarów, na których „nasi” sprze-
dają swój towar. Siedząc w
deszczu i cztery różne
rzeczy, trzy-cztery razy taniej
niż kosztuje ten towar w Pol-
sce: butelka wódki 35—40 tys.
zł., spirytus 80—90 tys. zł., pa-
czka papierosów „Camel” czy
„Golden American” 10—12 tys.
zł., skarpetki męskie 4—8 tys.
zł., rajstopy damskie 5—8 tys.
zł., kracie burzynowe 12 tys. zł.,
skórzana kurtka 800—900 tys.
zł., koszula męska 30 tys. zł.

1 USD kosztuje w Polsce
około 17,000 zł., 1000 złotych
równa się 28 talonom.

CZY OPŁACA SIĘ WYMIANA?

Wiele osób jeździ na handel
do Rygi. Przeważnie woz: się
tam chleb. Potem wymienia się

Dziś w bankach litewskich

Litewski komercyjny „Vytiš”
(8,1V): dolar — 498 (skup), 506
(sprzedaż), marka niemiecka —
304 (skup), 313 (sprzedaż), rubel
rosyjski — 0,50 (skup), 0,65
(sprzedaż).
Wileński komercyjny: dolar
502 (skup), 510 (sprzedaż), mar-
ka niemiecka — 302 (skup), 308
(sprzedaż), rubel rosyjski — 0,64
(skup), 0,66 (sprzedaż).
„Hermis”: dolar — 501 (skup),

litewskie ruble na dolary. Ale
czy warto to robić? Dolar jest
w Rydze tańszy, punktów wy-
mienny walut „Parex” jest za-
trzęsienie, ale 1 litewski rubel
równa się 3,5 talona.

Broniąc swego rynku, Łotysze
wprowadzili od 1 kwietnia li-
mit na wwożone towary. Każda
osoba ma prawo wwieźć towa-
ru nie więcej niż na 300 lit.
rubli. Wprowadzono też cło na
produkty zbożowe, za pół kilo-
grama białego chleba płaci się
0,15 USD, za tyleż czarnego —
0,12 USD. Chleb na Łotwie ko-
sztuje pięciokrotnie, a nabiał 2,5
razy drożej, niż u nas.

NA HALI

Kilogram wołowiny kosztował
we czwartek 900 tal., schabu wie-
przowego 1400 tal., słoniny 500
— 600 tal., cielęciny 500—600
tal., cukru 220—240 tal., mar-
chewek 200 tal., kwasonych o-
górków 180 tal. Dziesiątek jaj
— 150—200 tal.

510 (sprzedaż), marka niemiecka
— 302 (skup), 309 (sprzedaż), ru-
bel rosyjski — 0,62 (skup), 0,68
(sprzedaż).
Innowacji: dolar — 500 (skup),
508 (sprzedaż), marka niemiec-
ka — 302 (skup), 314 (sprzedaż).
„Lietuvos verlas”: dolar —
498 (skup), 510 (sprzedaż), mar-
ka niemiecka — 304 (skup), 311
(sprzedaż), rubel rosyjski — 0,60
(skup), 0,70 (sprzedaż).

— O co chodzi?
— Mówił pan Trościanko,
co u państwa wanna jest. To i
pokapać się przyszedł z dzie-
ćmi.
Otwieram drzwi. Wchodzi ma-
ły człowieczek z brodą i fanta-
stycznie smutnymi oczami. Za
nim troje dzieci.
— Złutujcie się, ludzie do-
bry, dajcież wykąpać się nie-
szczęsnemu Łożakowi bardzo już
boli. A lekarze garzące wanny
przepisali. Dla dziecka oddzielnie
nie trzeba. Jedna wanna wystar-
czy.
Trzeba znowu podłożyć drze-
wa.
Maleńki brodaczek pakuje się z
dziećmi do wanny i dostaje ataku
sercowego. Umiera. Dzieci
piszcza. Przybiega żona broda-
cza, krzyczy, żeśmy jej zabili
męża.
— Jak to tak — zabili? Doro-
sły człowiek. Wiedział, co mu
grozi.
Przykrą sprawę udaje się w
końcu jakoś zlikwidować.
Nareszcie jemy obiad. Przy ka-
żdym dzwonku podskakujemy
nerwowo. Łyżka co chwila wy-
pada mi z rąk.
Nagle słychać za drzwiami
słuch. Trzeba, trzeba otworzyć.
To człowiek płacze.
— Otwieram. Staruszka, ma-
dame Coco, pobiłkiana, zrusyli-
kowana Francuzka z Ponomars-
kiego Żauitka. Stoi z pieskiem na
ręku.
— Comprenez? Szła ulicą i
pieska znalazła. J'ai trouve un
toutou... Biedny piesek! Pauvre
animal! Nóżka u niego kulawa.
I drapie się. Naturelement
— pchli! U a was wanna, slyszalam.
Pozwólcie go wykąpać, ko-
chanie! Piesek biedny, bezdom-
ny!..

Koło północy wykopalismsy je-
szcze trzech grabarzy z publi-
kiego cmentarza. Przyszli po ro-
bocie. Kapali się, śpiewając po-
nure pieśni. Trzej w jednej wan-
nie. Dla śmiechu.
A może by tak jeszcze z pięć
wanieli dostawić, patent wykupić
i łaźnie otworzyć? Co, ko-
chanie!..
Nie potrzebowaliśmy wtedy pi-
sac felietonów.
Bardzo przykro że pisać o
bliznich.
1936

Co, kiedy, gdzie

Tym razem propozycje dla le-
niuchów, co to nie muszą robić
świąt (bo za nich ktoś przygo-
tuje). Ale w niedzielę po świę-
conym można z całą rodziną wy-
brać się do galerii albo teatru.
Poniżej propozycje.

kową obejrzeć można malowany
jedwab autorstwa N. Janelyte.
W Natomiast w Bibliotece im.
M. Mażydasa prezentują rysun-
ki członków dziecięcego studia
plastycznego J. Skauskaitė.

WYSTAWY

W Dużo nowych pokazów w
Centrum Sztuki Współczesnej,
Vokečių 2 (Niemiecka). Przed
kilkoma dniami otwarta tu zo-
stała wystawa autorska (malar-
stwo i rysunek) Ričardasa Povila-
sa Vaitekūnasa. Rzeźbę i ry-
sunek prezentuje tu również Ri-
mantas Šulskis. Dziś natomiast
zostanie otwarty nowatorski po-
kaz Džiugasa Katinaša i Linasa
Lanzbergisa „Instalacje”.

Ciekawy pokaz wielkano-
cny, na który złożyły się pisan-
ki, pocztówki czynny jest w sa-
lonie „Šlaurs Atenai” przy ul.
Zavalnėj.

W Pałacu Pracowników
Sztuki (pl. Daukanta 3/8)
obejrzeć można malarstwo K.
Dainauskasa, rzeźby A. Makina-
tisa oraz wystawę fotograficzną
B. Jablonskisa.

W galerii „Langas” (Osz-
miańska 8), czynna jest ciekawa
prezentacja fotograficzna „Rok
arcbiskupa”.

Natomiast z dorobkiem
Święciańskiego fotografa A.
Jakstasa możemy zapoznać się
w Galerii Fotograficznej (Wiel-
ka 19).

Wiosenny pokaz sztukichy
czynny jest w Galerii Medali
przy ul. Świętojańskiej 11.

Propozycja dla kobiet. W
Salonie przy ul. Mesinių 4 (Ja-
t-

TEATR

Opera. Dziś balet „Sylfida”,
jutro „Wesele Figara”.

W Akademickim Dramaty-
cznym w sobotę premiera „Sprze-
dawca deszczu”. Na Małej Scen-
ie „Zapalczywa Gile Hopkins”
(również sobota).

Rosyjski Dramatyczny za-
prezentuje dziś „Niedźwiedź”.
Jutro „Te kobiety wszystko mo-
gą”. W niedzielę „Spóźniona
miłość”.

W Młodzieżowym dziś „Wu-
jek Wanli”, jutro „Pirosmani,
Pirosmani”.

FILM

W Centrum Filmowym po-
raz pierwszy wyświetlany jest
film „Bankierka” ze słynną Romy
Schneider w roli głównej, jako
złożony, skomplikowany i nad-
zwyczajnie ciekawy charakter ko-
biety.

W „Heliostie” można obej-
rzeć najlepszy film hiszpański
1991 r. „Kochankowie”, który
zobowiązuje na festiwalu w
Berlinie.

KIERMASZ

Jeżeli ktoś ma jeszcze pie-
niądze, proponujemy międzyna-
rodowy kiermasz czynny w
dniach 7—12 kwietnia w Pałacu
Sportu.

Firma państwowa „Atjauta” zaprasza:

- DO POLSKI na trzy dni autokarem w dniach 16, 20, 23, 29 kwietnia.
- SAMOLOTEM DO SYRII na trzy dni w dniu 25 kwiet-
nia. Waga bagażu 100 kg.
- SAMOLOTEM DO STAMBUŁU na 3 dni w dniu 15 kwiet-
nia. Waga bagażu 100 kg.
- AUTOBUSEM-PROMEM DO FINLANDII I SZWECJI na
1 dni w dniu 26 kwietnia.
- AUTOKAREM DO SZWAJCARII w dniu 8 maja (na za-
kup samochodów).
- Wykonujemy prace drukarskie.

Zwracać się: Vilnius, Polocko 6, tel. 61-36-12. (Zam, 1944)

Polak z Australii,



bez nalogów i majątku,
pragnie poznać uczuciową pa-
nią do lat 35, samotną lub z
dzieckiem — zdecydowaną
na szybki związek i wyjazd.
Będą brane pod uwagę tylko
listy ze zdjęciem swoim i
dziecka. Zdjęcia powinny być
całej sylwetki. W przypadku
dziecka konieczna jest zgoda
maternalna ojca na wyjazd,
na pobyt stały do Australii.
Listy tylko zwykłe, przesy-
łać pod adresem:
Polska
Poznań
ulica Łozowa 95 m 6
Alan Paluch (Zam, 1916)

Polak z Australii

SKUPIEMY
CZEKI INWESTYCYJNE
od wszystkich mieszkań-
ców Litwy.
Zwracać się: Vilnius, ul.
A. Juozapavičiaus 10a (da-
wa M. Melnikaitis), gab.
101, tel. 35-31-24. (Zam, 1920)

PILNIE

sprzedaje się 2-pokojowe mie-
szkanie z telefonem (ciepło, su-
cho) na IV piętrze.
Zwracać się: Vilnius, tel. 41-
77-38. (Zam, 1945)

SKUPIJĘ

nikiel i pallad, mogą być uży-
wane.
Zwracać się: Vilnius, tel. 64-
12-95, albo w godzinach wieczor-
nych — 64-20-12. (Zam, 1921)

FIRMA

skupuje miedź, brąz, mosiądz
i ich złom, stare chłodnice sa-
mochodowe.
Zwracać się: Ukmerge (8-211)
tel. 5-81-23. (Zam, 1931)

PO WYSOKIEJ CENIE SKUPIJEMY CZEKI INWESTYCYJNE

na Wileńszczyźnie.
Zwracać się: Vilnius, Kalvari-
ju 62 (naprzeciw rynku), tel.
73-21-72 od godz. 9 do 17.
(Zam, 1926)

Student WYNAJME

jednopokojowe mieszkanie.
Zwracać się: Vilnius, 77-41-18.
(Zam, 1953)

SPRZEDAM LUB ZAMIENIĘ

1-pokojowe mieszkanie (I pię-
tro) na Starówce.
Zwracać się: Vilnius, tel. 42-
15-84. (Zam, 1955)

Telewizja

PIĄTEK, 9 KWIEŹNIA

LTV

9.00 — Program. 9.05 — Z zachodniego brzegu. 9.35 — Nasz język. 10.05 — Wideofilm „Krew”. 18.00 — Dziennik. 18.10 — Film dok. 18.30 — Polityka. 19.00 — Wiadomości (ros.). 19.10 — TV serial „Siedzi”. 19.35 — Program katolicki. 20.35 — Dobranocna. 21.00 — Panorama. 21.30 — Od kapłanów do Bazyliki. 21.50 — Droga Krzyżowa (z Rzymu). 22.45 — Wiersze V. Mykołaitisa-Putnasa. 23.15 — Wiadomości wieczorne.

TV Litwy Wschodniej

7.00 — Na dzień dobry.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10 — Mama i ja. 10.20 — Domowe przedszkole. 11.00 — „Ich dziecko” — melodramat prod. USA. 13.00 — Wiadomości. 13.15 — 17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — „Jajo” — teleturniej świąteczny dla dzieci. 18.00 — Telexpress. 18.20 — Reportaż. 18.50 — Publicystyka kulturalna. 19.05 — Prawo i bezprawie — program rzecznicza praw obywatelskich. 19.20 — „Randka w ciemno” — zabawa quizowa. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Mój Kraków, czyli młodość, choć już nie ta” — program poetycko-muzyczny. 21.55 — Droga krzyżowa — transmisja uroczystości z Rzymu. 22.40 — Polskie pieśni wielkopostne. 23.05 — Reportaż. 23.45 — Wiadomości 0.05 — „Hotel Terminus” (4) — serial dok. prod. USA. 1.00 — Już nowy dzień. 1.10 — Program rozrywkowy. 3.00 — „Zaklęty dwór” (2) „Marzyciel i awanturnik” — serial prod. polskiej. 3.55 — „Siódemka w Jedyne”. „Sto lat jazzu” — film dok. prod. franc.

Ostankino

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka poranna. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Dżem. 8.50 — Film dla dzieci „Błękitny patrol”. 9.55 — Klub podróżników. 10.50 — Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — Dla was, teatromani. 14.00 — Dziennik. 14.25 — Brydż. 14.50 — Biznes. 15.05 — Notes. 15.10 — Film dla dzieci. 15.15 — Koncert folklorystyczny. 16.30 — Działanie. 17.00 — Dziennik. 17.25 — Kanał Ostankino. 17.45 — O pogodzie. 17.50 — Człowiek i prawo. 18.15 — Wagon. 18.45 — Pole cudów. 19.40 — Dobranocna. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.40 — Człowiek tygodnia. 20.55 — TV film fab. „Biały strój” (4). 22.15 — Reportaż o nocy. 22.25 — Biuro polityczne. 23.20 — Pro-

gram muzyczny. Podczas przerwy o 23.00 — Dziennik. 1.00 — Ekspres prasowy.

TV Rosji

7.00 — Wiści. 7.20 — Reklama. 7.25 — Czas biznesmenów. 7.55 — Na olimpie politycznym. 8.50 — Halina-Lina. 9.20 — Sam sobie reżyserem. 9.50 — Pamięci T. Roma-Leblędzie. 10.50 — W wolnym czasie. 11.05 — TV serial „Santa Barbara” (152). 11.55 — Odrodzone portrety. 12.40 — Sprawa chłopaka. 13.00 — Wiści. 13.20 — Reklama. Program. 13.25 — „i”. 13.55 — W świecie zwierząt. 15.00 — Telegieda. 15.30 — Wiści. 15.45 — Studio „Wzrost”. 16.15 — Okno. 16.45 — Film W. Disney’a. 17.35 — Film anim. 17.50 — Kamera bada świat. 18.45 — Co dzień światło. 18.55 — Reklama. 19.00 — Wiści. 19.20 — Reklama. 19.25 — Charman show. 21.00 — Prezentuje K-2. 21.55 — Reklama. 22.00 — Wiści. 22.20 — Mówią gwiazdy. 22.25 — Karuzela sportowa. 22.30 — Wyjaśnijmy sprawę. 22.40 — Na sesji RN FR. 23.10 — Program rozrywkowy. 23.35 — Film fab. „Imitator”.

SOBOTA, 10 KWIEŹNIA

LTV

9.00 — Wiadomości. 9.05 — Dla dzieci. 10.05 — Z zachodnich wierzby. 10.35 — Słowo chrześcijańskie. 10.45 — Zgoda. 11.45 — Nasz język. 12.15 — Cykl edukacyjny. „Witaj, Francjo”. 12.45 — Na Świątów Dzień Zdrowia. 13.45 — Piłkarskie mistrzostwa Litwy „Panerys” — „Zalgris”. 14.50 — Nasz byt. 15.20 — Litwini bez Litwy. 16.00 — Sport na świecie. 17.00 — Cudzego bólu nie bywa. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Melodie wiosenne. 18.40 — Litwa i świat. 19.20 — Dżo Dżo 93. 20.00 — W dni powszednie i święta. 20.30 — Dobranocna. 20.55 — Reklama. 21.08 — Panorama. 21.30 — Pod własnym dachem. 22.15 — Kryminał Niemieckiej TV z serialu „Starcze”. 23.15 — Wiadomości wieczorne. 23.30 — La-birynth.

Warszawa

8.30 — Magazyn informacyjno-gospodarczy. 9.35 — Wszystko o dziele. 10.00 — Wiadomości. 10.10 — „Ziarno” — program red. katolickiej dla dzieci i rodziców. 10.35 — Wielkanocne zwyczaje orawskie. 10.55 — „Szkoła w której strasz” — film fab. prod. australijskiej. 12.05 — Staropolska Wielkanoc — film dokumentalny. 12.35 — Podróż na kresy: Grodno. 13.00 — Wiadomości. 12.10 — Program o rodzinie. 13.40 — Podróż na celuloidzie Ryszarda Czajkowskiego. 14.30 — Rokendroler — magazyn muzyki rozrywkowej. 15.00 — Walt Disney przedstawia. 16.25 — Teatr wspomnień: Leon Schiller — „Misterium Wielkanocne”. 18.00 — Telexpress. 18.25 — „Spiochy” — serial prod. angielskiej. 19.20 — W esy — floresy, kwiaty i baranki. 19.30 — Poświęcenie ognia — widowisko liturgiczne w Świętej Lipce na dzień wili Wielkiej Nocy. 20.00 — Małe wiadomości DD. 20.10 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.00 — „Intryga rodzinna” — film sensacyjny prod. USA. 23.20 — Nina Andrycz — fakty i fikcje. 0.20 — Wiadomości.

0.30 — Sportowa sobota. 1.00 — „Podmorski spisek” — film sensacyjny-szpiegowski prod. kanadyjskiej. 3.00 — „Zaklęty dwór” (3) — serial prod. polskiej. 3.55 — Noc w Rio — program rewiowy.

Ostankino

6.15 — Dziennik. 6.35 — Gimnastyka. 6.45 — Ekspres prasowy. 6.55 — Sobotni poranek biznesmena. 7.40 — Sport. 8.10 — O pogodzie. 8.15 — Maraton-15. 8.40 — Sobotni autograf. 9.10 — UFO. 9.40 — Przegląd ekologiczny. 9.55 — Film dok. 10.30 — Wedi. 11.10 — Medycyna dla ciebie. 11.50 — Abecadło przywiera. 12.00 — TV film dok. 12.30 — Film fab. „Maksymka”. 14.00 — Dziennik. 14.25 — Koncert. 15.25 — Dzień zaufania. 15.35 — Film anim. 16.00 — Program sportowy. 16.55 — Czerwony kwadrat. 17.35 — W świecie zwierząt. 18.15 — Program muzyczny. 18.45 — Film fab. „Strzały w ciemnościach”. 19.40 — Dobranocna. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.40 — TV film fab. „Anna Karenina” (1). 21.35 — Program rozrywkowy. 22.25 — Królowa Śnieżka i siedmiu krasnoludków. 23.00 — Dziennik. 23.20 — O pogodzie. 23.25 — Koncert. 23.45 — Sen.

TV Rosji

7.00 — Wiści. 7.20 — Program sportowy. 7.25 — Spojrzenie na świat. 7.50 — Film anim. 8.00 — Formula-730. 8.30 — Studio „Wzrost”. 9.00 — Wzrost światła nieznanego. 9.30 — „Burda Moden” proponuje. 10.00 — Abecadło kariery. 10.15 — Jak będzie żył? 11.00 — Film fab. „Ziemia Sannikowa”. 12.30 — Zygak sukcesu. 12.40 — Sprawa chłopaka. 13.00 — Wiści. 13.20 — Pięćdziesiąt. 14.05 — Program rozrywkowy „Izabela”. 14.50 — Psychologia tłumy. 15.45 — Złota ostroga. 16.15 — Futbol bez granic. 17.10 — 170 rocznica urodzin A. Ostrowskiego. 18.10 — Wiadomości parlamentarne. 18.25 — Ustami dziecka. 18.55 — Reklama. 19.00 — Wiści. 19.20 — Reklama. 19.25 — Święto co dzień. 19.35 — Film fab. „Wariant zerowy”. 21.00 — Ścisłe tajne. 21.55 — Reklama. 22.00 — Wiści. 22.20 — Mówią gwiazdy. 22.25 — Karuzela sportowa. 22.30 — Program A. 23.20 — Nocne kino. Film fab. „Naczelnik Czukotki”.

Po wysokiej cenie

SKUPUJEMY CZĘKI INWESTYCYJNE.

Rozliczamy się od razu.

Zwracać się: Vilnius, Ligonines 6, tel. 22-10-24 w godz. 9—13, 14—18 w dniach pracy. (Zam. 1848)

DOPOMOGĘ

w zarejestrowaniu przedsiębiorstwa indywidualnego, zamkniętej spółki akcyjnej lub wspólnego przedsiębiorstwa. Pomogę w opatentowaniu znaku towarowego firmy.

Zwracać się: Vilnius, 41-67-83, 65-27-14. (Zam. 1887)

KUPIEMY, SPRZEDAJEMY, WYMIENIAMY oraz SPRAWDZAMY aparatem bankowym różnorodną walutę.

Zwracać się: Vilnius, tel. 42-74-07-45. (Zam. 1902)

ZSA „KAIDAS”

Organizuje wyjazdy do Polski — do Szczecina 15 kwietnia. Przekroczenie granicy bez kolejki.

Zwracać się: Vilnius, tel. 42-64-63.

(Zam. 1942)

Panie i Panowie!

Czeki inwestycyjne Państwa, starania „Energolity” — to Państwa akcje i dywidendy!

Jeszcze nie wykorzystaliście czeków! Włóżcie nie lubicie ryzykować na osłepi! My również inwestujemy Państwa środki, subskrybując wyłącznie akcje najbardziej perspektywicznych przedsiębiorstw przemysłowych, budowlanych i handlowych.

„Energolita” nabyła już akcje Jurekskiego Zakładu Budowlanego, Szyłuckiego Przedsiębiorstwa Transportu, Teleszańskiej Wytwórni Serów i kilku przedsiębiorstw przemysłowych. Przedsiębiorstwa te współpracują z państwowymi chodnikami.

NASZA DEWIZA: NIEWIELE, ALE DOKŁADNIE.

Akcje „Energolity” są sprzedawane: wyłącznie za gotówkę; za czek inwestycyjny i pieniędzy; tylko za gotówkę. Cena nominalnej akcji — 500, cena sprzedaży — 1000.

Konsultanci i agenci „ENERGOLITY” w Wilnie:

* Zalgiris 90—530, tel. 73-35-26
* Lukiskų 5—411, tel. 22-48-61
* Algirdo 19—411, tel. 63-29-58
* Raugyklos 15—108, tel. 26-25-62
* Basanavičiaus 24/1—7, tel. 65-01-61
* Zalgiris 90—321, tel. 73-25-43

Nasze konto inwestycyjne 710204, Bank „Hermis”, 260101730.

Do usług Państwa 3-92-71;

nasz agenci:
Vilnius
76-66-92, 42-13-70,
74-23-25; 22-01-44;
Alytus
3-77-36, 3-42-51,
6-06-94, 6-96-17,
5-42-85, 6-03-84,
6-92-92, 5-42-85;
Anykščiai 5-25-21;
5-27-79; 5-12-45;
Druskininkai
5-53-17;
Elektrėnai
3-67-87;
Ignalina 5-14-74;
5-37-84; 5-22-45;
Jonava
5-23-06, 5-35-94;
Kašiadorys
5-15-62;
Kaunas
20-92-21, 73-64-62;
Kėdainiai
3-91-44; 5-05-39;
5-36-10, 5-32-07;
Klaipėda 1-19-19;
5-80-05; 5-61-17;
5-67-63; 9-82-74;
Lazdijai
5-13-21, 5-72-61,
5-82-65, 4-36-98;
Mariampolė
5-10-72; 7-05-34;
7-11-04; 5-02-45;
7-34-10; 7-38-95;
Molėtai
4-47-19, 4-44-11;
Panevėžys
6-86-75; 6-57-29;
6-13-87; 6-10-10;
Prenai 4-56-18;
Radvilaiškis
5-22-45; 5-64-56;
5-11-34, 5-28-72;
Sakiai
5-16-98; 5-26-55;
Šalčininkai
5-19-13, 5-17-48;
Šiauliai 3-37-52;
3-19-24; 5-64-55;
Sirvintos 5-13-49;
4-77-40; 5-12-64;

„Energolita” proponuje (tylko dla tych, którzy chcą kupić, sprzedać, zastawić, domy, mieszkania, działki i wypożyczyć) nieruchomości, w tym: Raugyklos 15—108, Vilnius, tel. 26-25-62 do Spółki Nieruchomości „NUOSAVYBĖ”.

Akcyonariuszom „Energolity” przysługują zniżki! (Zam. 1848)

Kalendarium

* Piątek (9.IV) jest 99 dnem 1993 r. Do końca roku — 266 dni.

* Znak Zodiaku — Baran.

* Imieniny: Marii, Mal, Dymitra, Marcelgo.

* Wschód Słońca — 6.32, zachód — 20.11. Długość dnia 13 godz. 39 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 9 kwietnia zachmurzenie z przejaśnieniami, krótkotrwałe opady, wiatr północno-wschodni, umiarkowany. Temperatura 4—6 stopni ciepła.

W ciągu następnych dwóch dni krótkotrwałe opady, temperatura w nocy od —4 do +1, w dzień 2—7 stopni ciepła.

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Sejmu i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres:

Laisvės pr. 60,
2056, Vilnius
Lietuvos Respublika

Kod 67218

Cena 16 talonów.

W Polsce — 1000 zł.

Zam. 1089

Nr rejestracji — 322.

Druknię Państwowe

Przedsiębiorstwo „Spauda”

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stołeczny oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, telefonów i sportu — 42-90-83, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, korespondenci: na rejon wileński — 42-78-90, 45-03-95, solecznicki — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i szyrwinski — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze — 42-90-60, 42-72-71, stylisci — 42-72-92, maszynistki — 42-77-72.

Redaktor Zbigniew BAŁCENIUS

Usługi XERO — powielanie

nach dokumentów — pr. Łańsk
11 piętro, pokój 1102. Czynsze od 17.00 w dniach pracy, tel. 42-69-63.

Biuro ogłoszeń i reklamy — 11 piętro, pokój 1102, tel. 42-69-63.

Jadwiga PODMOSTOJA
Zbigniew MARKOWICZ
Teresa ZARK
Teresa STRUMILO
Jan LEWICKI
Aleksander SUBOTNIK